

Omsorgspakken

Foreldre
Fortsatt familie

Barnet
Min historie

Fosterfamilien
En god start

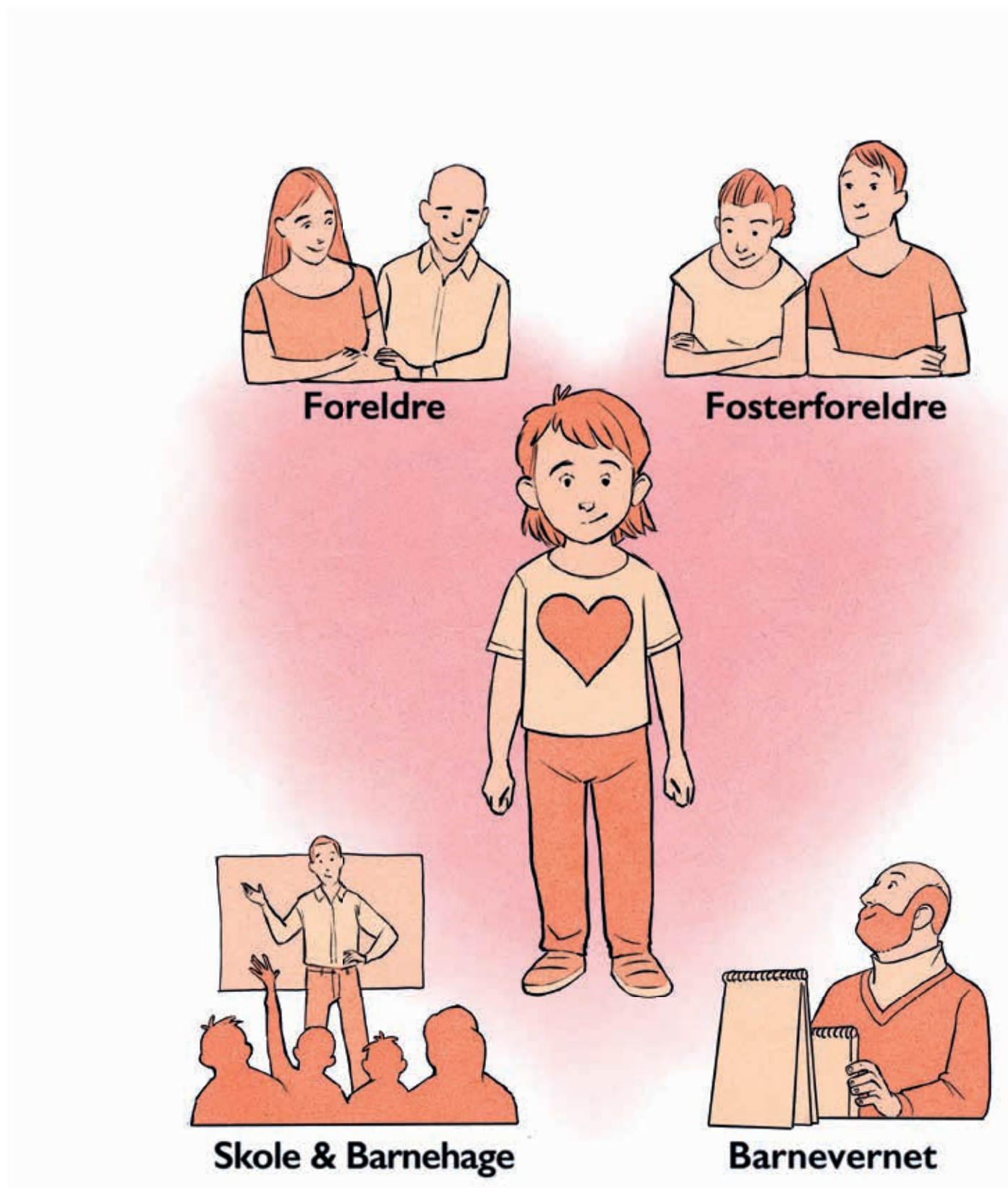

Foreldre
Fortsatt familie

Fortsatt familie

- Denne bordkalenderen er tenkt som en visuell støtte i samtalen. På fremsiden er det bilder som understøtter tema og kan brukes som utgangspunkt for refleksjoner. Baksiden av kalenderen er hjelp for kontaktperson, med korte beskrivelser av tema og forslag til spørsmål.
- Gjennom “forsatt familie” ønsker vi å bli godt kjent med dere, støtte og ivareta dere i det å fortsatt være foreldre selv om barnet ikke bor sammen med dere nå.
- I samtalene vil vi gå gjennom tema som er aktuelle når barnet ditt har flyttet i fosterhjem.
- Informer om hvordan Omsorgspakken henger sammen med annen oppfølging, veiledning og kurs/tilbud.
- Vi har som mål å gjennomføre de 5 temaene i Omsorgspakken i løpet av ett år.
- Lag avtaler for alle timene, om det ikke allerede er gjort.
- Forbered foreldrene på at du må holde strukturen i samtalen for å komme igjennom alle temaene.

FORTSATT FAMILIE

1. **Fortsatt familie**
2. Samvær og samarbeid
3. Å være foreldre på avstand
4. Hvorfor måtte barnet flytte?
5. Fortsatt familie og veien videre

Plan for samtalen

Hensikten med innsjekk er å skape trygghet, lage en god ramme for samtalen, gjennomgå dagens tema og gi foreldrene anledning til å si hvordan de har det i dag.

Kjernen i dette temaet er å få informasjon om barnet fra foreldrene og hva som er viktig for dem at barnet får med seg videre.

Oppdater foreldrene om hvordan barnet har det i fosterhjemmet.

Sett av tid dersom:

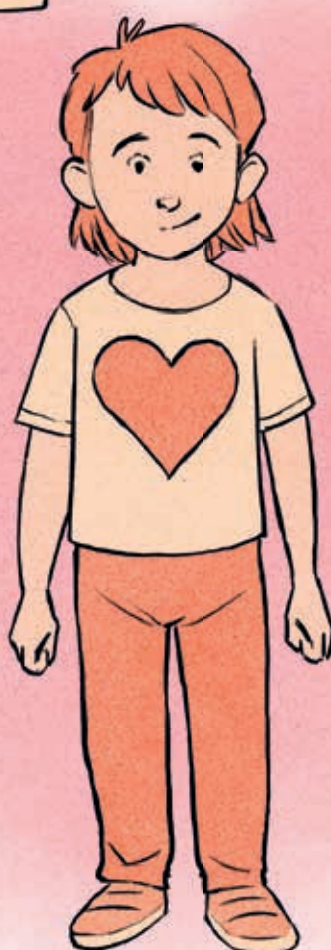
- Du har informasjon til foreldrene utover dagens tema
- Foreldrene har noe de ønsker å ta opp

Forbered foreldrene på at du må holde på strukturen for å komme igjennom alle temaene for timen.

Når barnet bor hos familie eller nettverk:

Vær oppmerksom på endring i rollene i familien.

Plan for samtalen

Hvordan har dere det i dag?

Informasjon om barnet

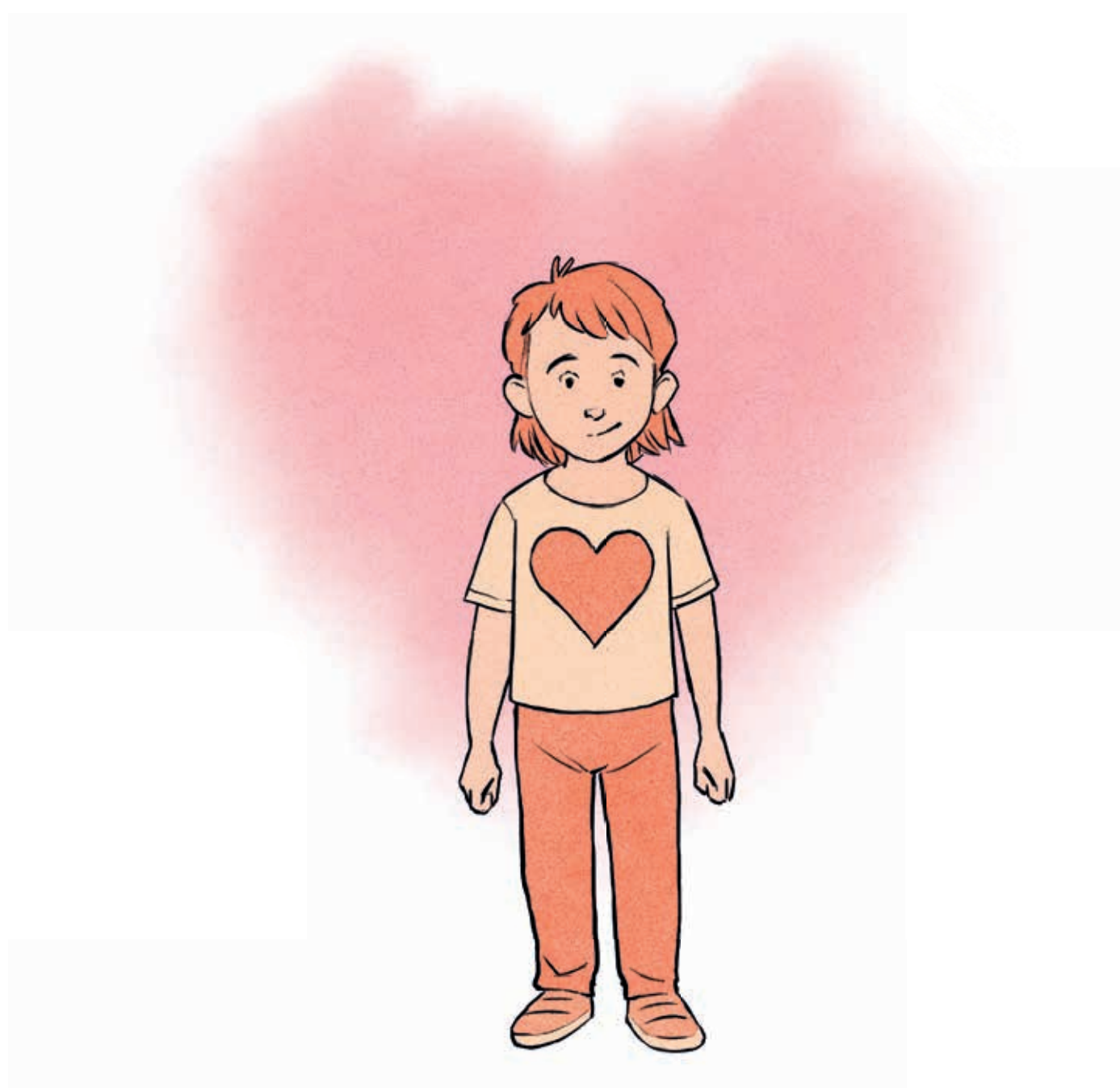
Dere kan ha informasjon om barnet som vil være nyttig for fosterforeldrene å få, og som kan hjelpe barnet i overgangen til ny hverdag. Dette kan for eksempel være daglige rutiner og vaner, hva barnet liker å gjøre og spise, og eventuelle andre erfaringer.

- Hva synes dere er viktig at fosterfamilien vet om barnet?
- Er det informasjon om dere, familien eller nettverket fosterfamilien bør ha?
- Hvordan kan denne informasjonen formidles til fosterfamilien?

Hvem bestemmer hva knyttet til barnet?

- Hva kan dere bestemme?
- Hva bestemmer fosterforeldrene?
- Hva bestemmer barnevernstjenesten?
- Hva bestemmer barneverns- og helsenemnda/retten?
- Hva bestemmer barnet? Snakk om barnets rett til medvirkning.

Informasjon om barnet

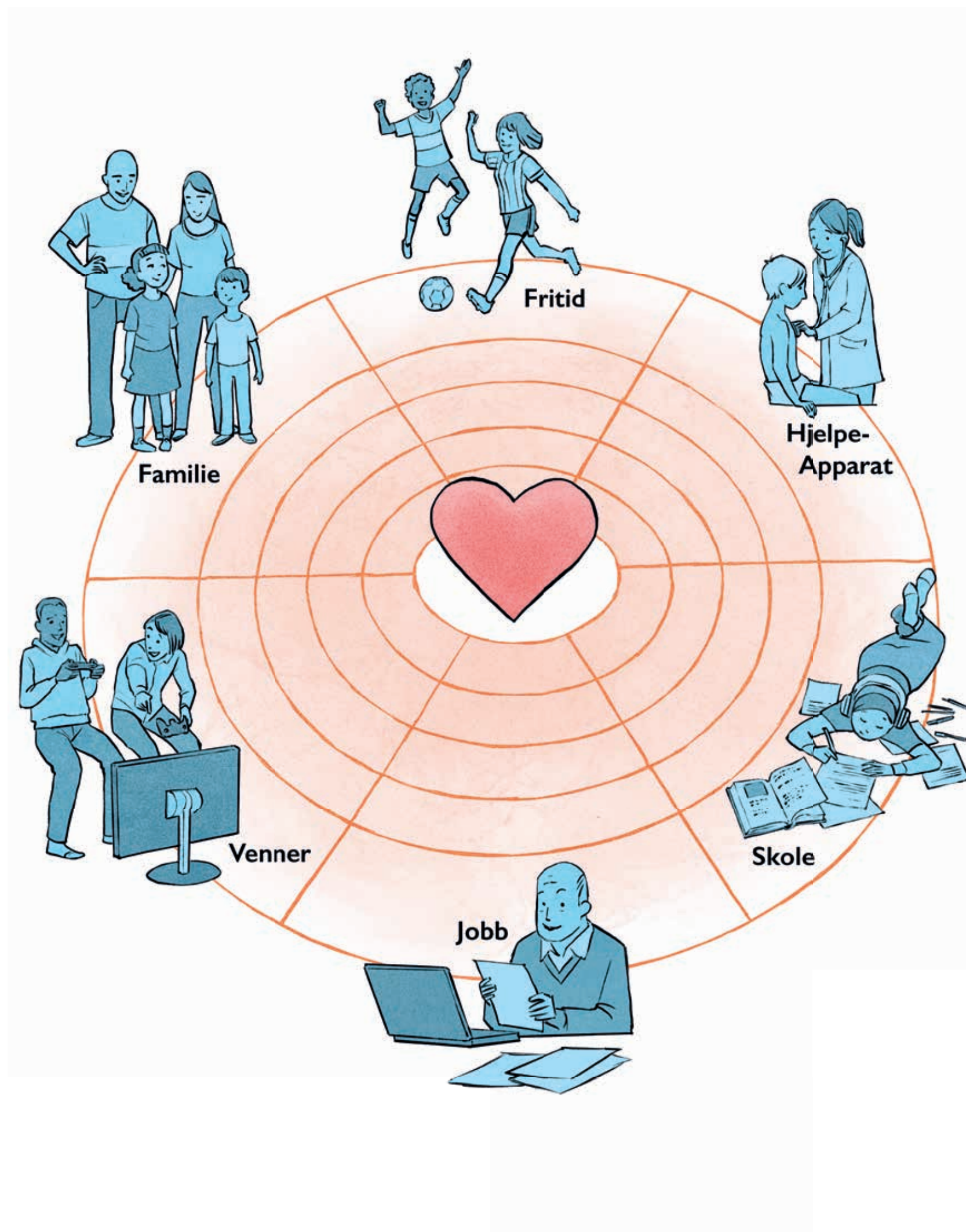
Barnets nettverk

Nettverkskart er et nyttig verktøy for å kartlegge og synliggjøre barnets nettverk. Dette verktøyet hjelper til med å få oversikt over betydningsfulle personer, og det blir synlig hvem som er viktige for barnet å opprettholde kontakten med. Dere kan ha informasjon om personer som barnet har en relasjon til, som barneverntjenesten og fosterforeldrene ikke vet om.

- Tegn/se på barnets nettverkskart sammen med foreldrene
- Hvem ønsker dere at barnet fortsatt har kontakt med?

Vi vil se på nettverkskartet når vi skal snakke om samarbeid og samvær senere.

Barnets nettverk

Kultur, religion, etnisitet og språk

Kultur kan defineres som de verdiene, ferdighetene og kunnskapene mennesker tilegner seg som medlemmer av et samfunn, og som overføres fra generasjon til generasjon. Kultur er lært, ikke medfødt. Gjennom oppveksten tilegner vi oss kultur gjennom familie, skole, venner og media.

Kultur innebærer handlemåter, vaner, tradisjoner, normer og regler. Ut over dette, sees kulturen gjennom felles språk, symbolverdier, klær og musikk. Alt dette gir oss en følelse av identitet og tilhørighet.

Barnevernet og fosterforeldrene har en plikt til å hjelpe barnet med å ivareta sin kulturelle, religiøse, etniske og språklige tilhørighet.

- Hvordan forstår dere begrepet kultur?
- Hva er viktig for dere at barnet tar med seg videre?
- Hvordan kan dere hjelpe barnet med å opprettholde/bli kjent med egen kultur, religion, etnisitet og språk?
- Hvordan kan samarbeidet med fosterforeldrene ivareta dette?
- Er det særlige hensyn fosterfamilien bør ta i møte med dere knyttet til kultur og religion?
- Kan andre bidra til at barnet får ivaretatt sin kulturelle, religiøse, etniske og språklige tilhørighet? (F.eks. barneverntjenesten, NASAK, skole, flyktningetjenesten, menigheten etc.).

Kultur, religion, etnisitet og språk

Hverdagskultur

Hverdagskultur beskriver hverdagslivet i en familie og alle de små og store tingene vi gjør i hverdagen, for eksempel felles verdier, erfaringer, rutiner, regler og tradisjoner en familie har. Når et barn flytter i fosterhjem vil barnet ha med seg sin hverdagskultur, og fosterfamilien vil ha en annen.

- Hvordan vil dere beskrive hverdagskulturen deres?
 - Har dere eksempler på ulikheter i hverdagskulturene fra deres egen oppvekst?
 - Gi et eksempel på når dere sist opplevde kulturforskjell hjemme hos dere?
- Hva er viktig for dere at fosterfamilien kjenner til om deres hverdagskultur?
 - Hvordan formidle dette til fosterforeldrene?
- Hvilke likheter og ulikheter har dere oppdaget mellom hverdagskulturen deres og fosterfamiliens?
 - Hvordan tror dere dette oppleves for barnet?
 - Har dere oppdaget noe som er viktig for barnet å beholde?
- Hvordan kan dere bidra til at barnet får en god overgang til ny hverdag i fosterfamilien?

FORTSATT FAMILIE

Hverdagskultur

Fortsatt foreldre

Etter en omsorgsovertakelse vil dere fortsatt ha en viktig rolle i barnets liv og være dets foreldre.

- Hvordan opplever dere at barnet trives i fosterhjemmet?
- Hvordan oppleves det for dere at barnet blir del av en annen familie?
- 🎬 Se filmen: Hvordan kan jeg være en god forelder når jeg ikke kan være der? - Foreldreforalltid.no
 - Hvilke tanker får dere etter å ha sett filmen?
 - Hva tenker dere barnet har behov for nå?
 - Hvordan kan dere hjelpe barnet?

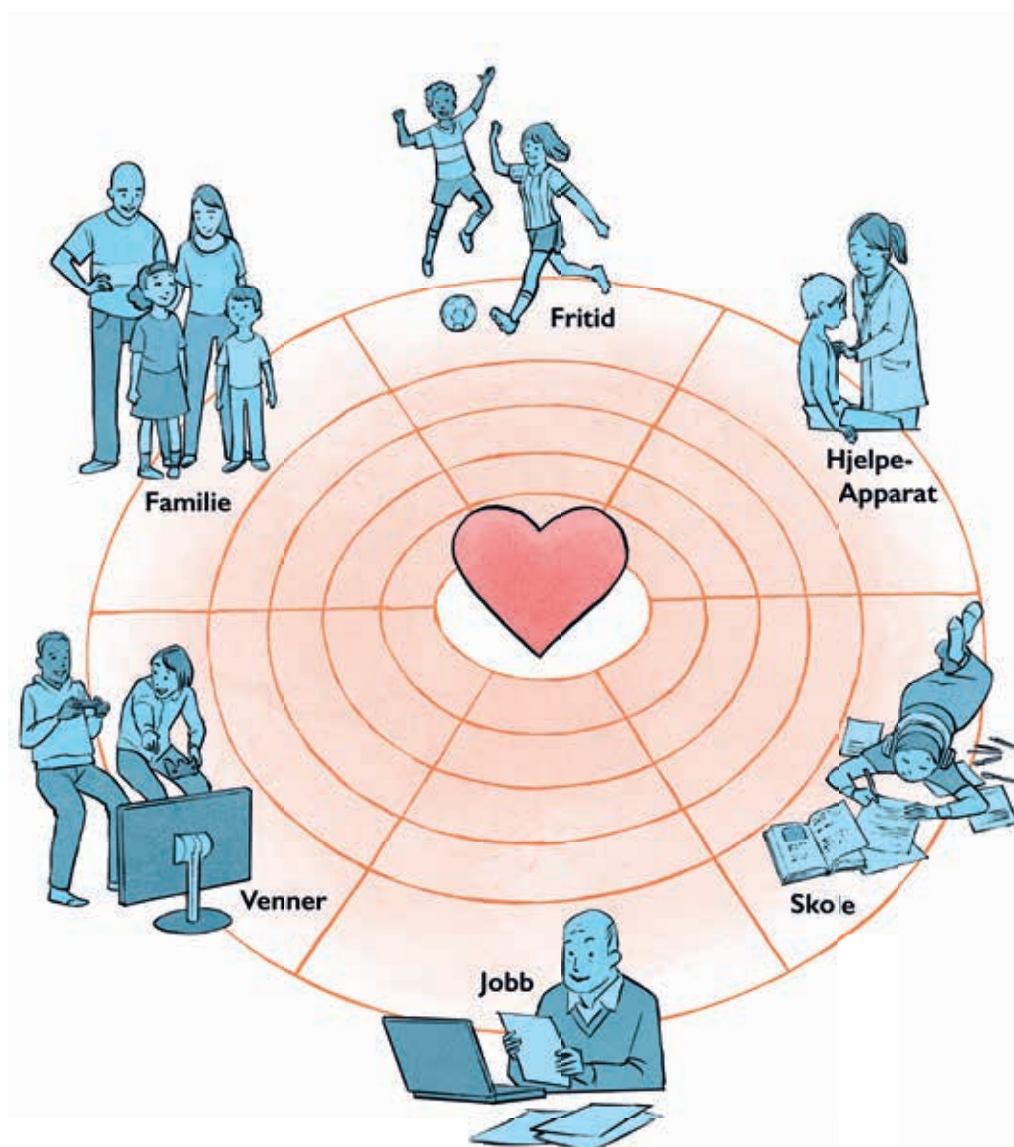
Fortsatt foreldre

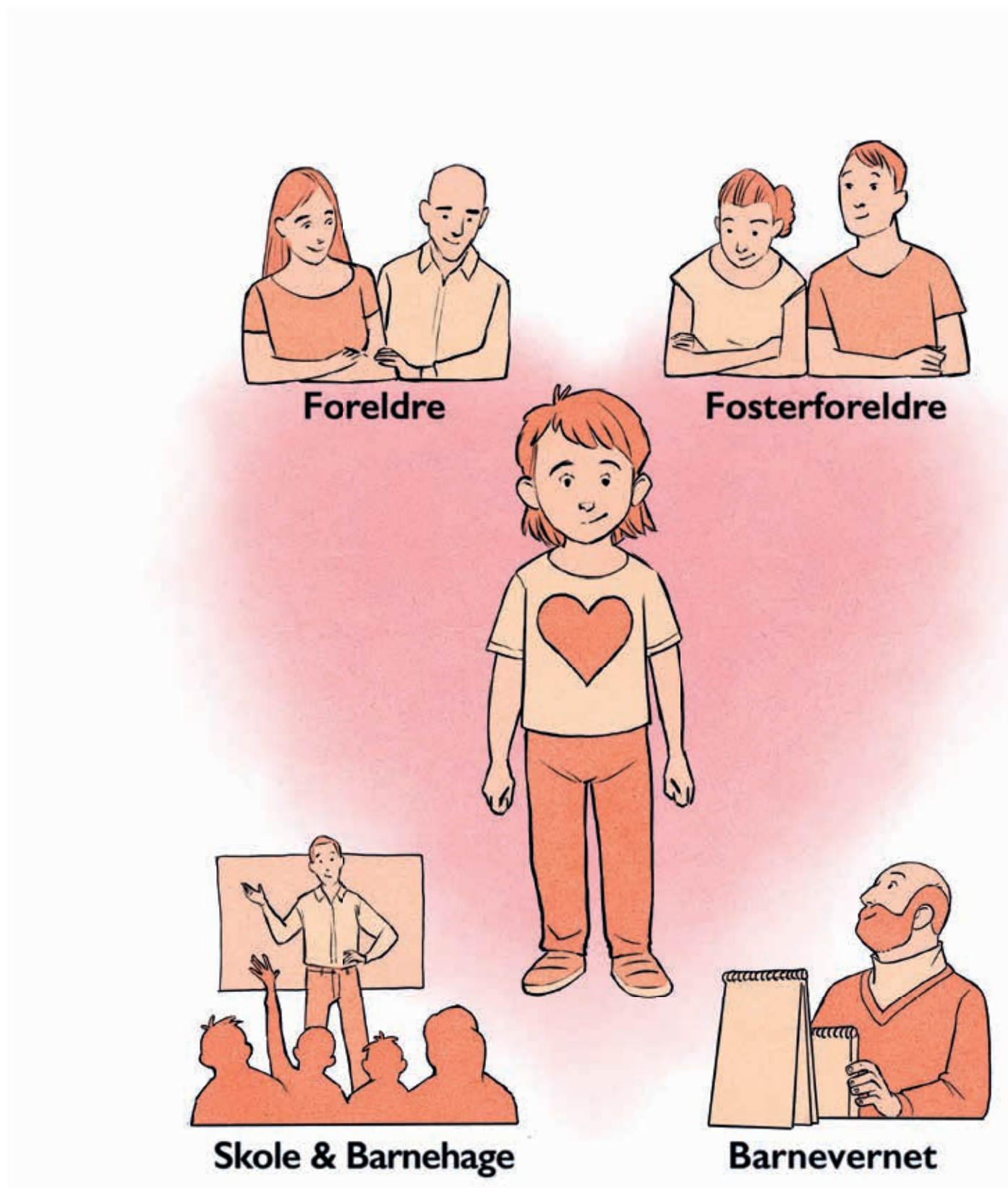
Oppsummering

- Oppsummering av samtalen
- Sjekk at det er en felles forståelse av det som sagt i dag.
(Gjengi kort hva som vil komme frem i dokumentasjonen.)
- Hvordan opplevde dere samtalen?
- Gi en tilbakemelding til foreldrene med styrkefokus
- Plan for neste samtale

Oppsummering

FORTSATT FAMILIE

1. Fortsatt familie
2. **Samvær og samarbeid**
3. Å være foreldre på avstand
4. Hvorfor måtte barnet flytte?
5. Fortsatt familie og veien videre

Plan for samtalen

Hensikten med innsjekk er å skape trygghet, lage en god ramme for samtalen, gjennomgå dagens tema og gi foreldrene anledning til å si hvordan de har det i dag.

Kjernen i dagens tema er å snakke om hvordan samarbeidet og samværene kan bidra til å opprettholde og styrke relasjonen mellom barnet og foreldrene.

Oppdater foreldrene om hvordan barnet har det i fosterhjemmet.

Sett av tid dersom:

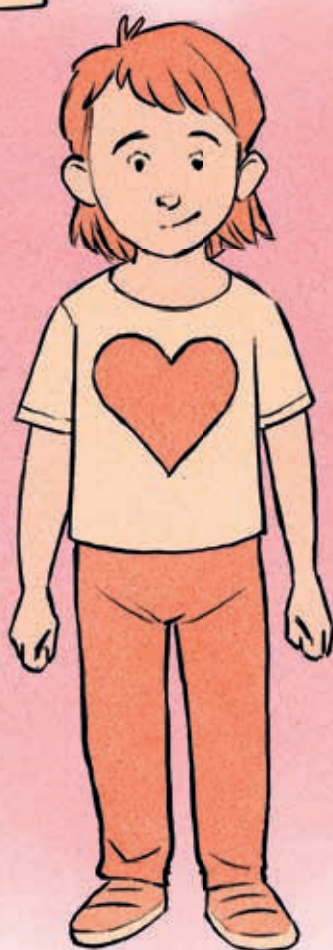
- Du har informasjon til foreldrene utover dagens tema
- Foreldrene har noe de ønsker å ta opp

Forbered foreldrene på at du må holde på strukturen for å komme igjennom alle temaene for timen.

Når barnet bor hos familie eller nettverk:

Hvordan påvirkes samarbeidet av de etablerte relasjonene i familien?

Plan for samtalen

Hvordan har dere det i dag?

Samarbeid

Målet for alle plasseringer er i utgangspunktet at barn skal tilbake til foreldrene. Et godt samarbeid med barnets fosterforeldre er viktig for barnet skal kunne slå seg til ro i fosterhjemmet, men også for å kunne gjøre en god vurdering av om gjenforening er mulig. Barnevernstjenesten skal legge til rette for å få samarbeidet til å fungere mellom alle parter.

- 🎬 Se film som introduksjon: Konflikt med barnevern, fosterhjem, fosterforeldre - hvordan løse? (foreldreforalltid.no)
 - Hvilke tanker får dere etter å ha sett filmen?
 - Hva tenker dere at godt samarbeid vil bety for barnet?

Samarbeid mellom foreldre og barnevernet

- Hvilke forventninger har dere til samarbeidet med oss i barnevernet?
- Hvordan kan det legges til rette for et best mulig samarbeid?

Samarbeid mellom foreldre og fosterfamilien

- Hvilke forventninger har dere til samarbeidet med fosterfamilien?
- Hvordan kan det legges til rette for et best mulig samarbeid?
 - Behov for felles møter?
 - Kontakt på SMS, telefon og sosiale medier

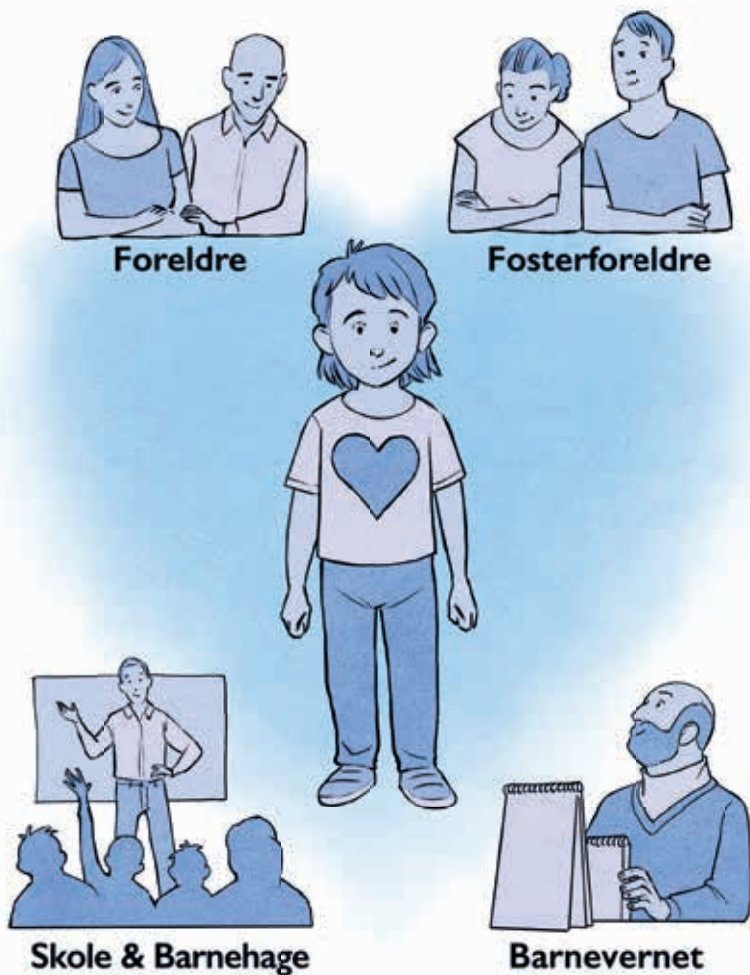
Samarbeid med andre:

- Dersom det er samarbeidsmøter/ansvarsgruppe rundt barnet; avklar om foreldrene skal delta.
- Hvordan samarbeider foreldrene med øvrig familie og nettverk rundt barnet?
- Hva tenker foreldre om samarbeid mellom barnevernet og øvrig familie og nettverk? (Familieråd)

Hvilken informasjon ønsker foreldrene å få om barnet?

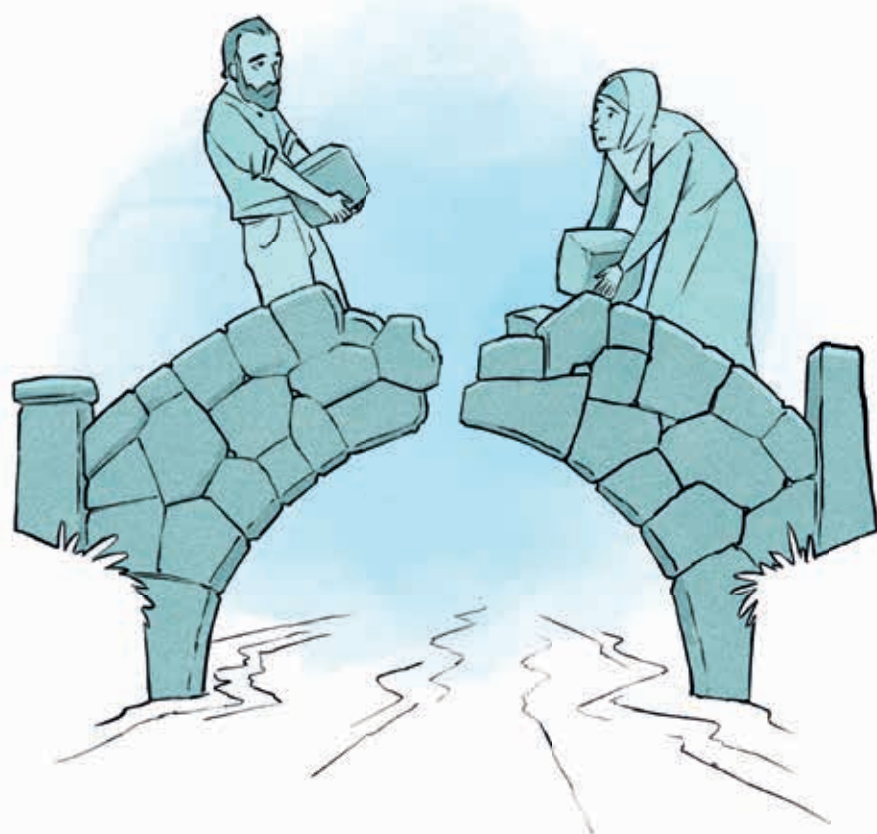
- Fra barnevernstjenesten
- Fra fosterfamilien
- Fra andre offentlige instanser (skole, barnehage, helse etc.)?
- Hvordan og hvor ofte? Avklar forventninger og hva det er realistisk å få til.

Samarbeid

Samarbeid mellom alle parter øker sannsynligheten for positiv utvikling for barnet

Hvordan får vi til et godt samarbeid med barnets familie?

Samvær

- Se film: Hvordan skape godt samvær? (foreldreforalltid.no)
 - Hva blir dere opptatt av etter å ha sett filmen?
- Har det vært samvær etter at barnet flyttet?
 - Hvordan opplevde dere samværet?
 - Hvordan tror dere barnet opplevde samværet?

Minn om formålet med samvær:

- Opprettholde og styrke relasjonen mellom barn og foreldre.
- Samvær skal være tilpasset barnets kapasitet og behov.
- Barnet opplever samvær som trygt og forutsigbart.
- Barnet skal ikke ha samvær som vil skade deres helse og utvikling.

Barnevernstjenesten skal ta hensyn til barnets mening når samværsordning vurderes.

Samvær

Planen for samvær

Gå gjennom plan for samvær.

- Hvis plan for samvær ikke er ferdig, hva er viktig for foreldrene?

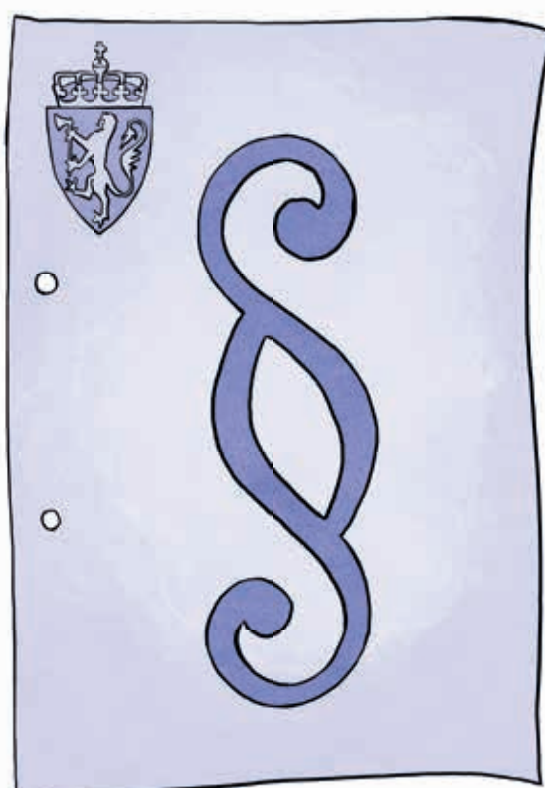
Hva står om samvær i vedtak om plassering?

- Hva er begrunnelsen for omfanget av samvær
- Hva betyr minimumssamvær?

Dersom det skal være tilsyn:

- Hvorfor er det tilsyn og hva vil det si for:
 - Barnet
 - Foreldrene

Planen for samvær

Gjennomføring av samvær

Før samvær

- Hvordan har dere det før samvær?
- Hvordan tror dere barnet har det før samvær?
- Er det noe dere ønsker å få informasjon om før samvær?

Under

- Fungerer tid og sted for samværene for dere?
- Hva ønsker dere å gjøre under samvær? (aktiviteter, måltid)
- Hva tror dere barnet ønsker?
- Er det noe dere ønsker hjelp med under samvær?
- Dersom det er tilsyn; snakk om tilsynets rolle
- Hva kan dere si dersom barnet spør om hvorfor det må bo i fosterhjem eller når det kan flytte hjem?
- Kan barnevernet hjelpe dere til å lage en forklaring/svar som barnet kan forstå?

Etter

- Hvordan har dere det etter samvær?
- Hva ønsker dere informasjon om etter samvær?
- Har foreldrene noen som kan hjelpe dem etter samvær?

Dersom samvær må avlyses eller flyttes

- Hva tenker dere er viktig for barnet dersom samværet må avlyses eller flyttes?
- Hva er viktig for dere dersom samværet må avlyses eller flyttes?
- Hvordan kan dette gjøres på en trygg og god måte?

Dersom samvær må avsluttes før avtalt tid

- Hva kan være mulige årsaker til at samværet må avbrytes?
- Hva tenker dere blir viktig for barnet dersom dette skjer?
- Hva vil være viktig for dere?
- Hvordan kan dette gjøres på en trygg og god måte dersom dette skjer?

Kontakt mellom samvær

- 📺 Se filmen: Barnevernforeldres kontakt med barnet på telefon, sms, videochat (foreldreforalltid.no)
 - Har dere kontakt med barnet/fosterforeldrene mellom samværene?
 - Hva ønsker barnet?
 - Hva ønsker dere?

Gjennomføring av samvær

FØR

UNDER

ETTER

AVLYSES

AVBRYTES

**KONTAKT MELLOM
SAMVÆR**

Reaksjoner

Både barn og foreldre kan ha ulike følelsesuttrykk knyttet til samvær, som for eksempel glede, forventningsfull, savn, sorg, frykt, skyld og skam.

Hvilke reaksjoner/uttrykk har dere sett hos barnet under samvær?

- Hvordan kan vi forstå barnets reaksjon/uttrykk?
- Er det noe som er annerledes i måten barnet tar kontakt med dere på?
 - Hvordan oppleves det for dere?
 - Hvordan møter dere barnet?
 - Hva kan være naturlige reaksjoner med tanke på situasjonen barnet står i?

Hvordan påvirkes dere før, under og etter samvær?

- Hvilke reaksjoner har dere knyttet til gjennomføring av samvær?
- Hvordan er det for dere å ha kontroll på egne følelser under samvær?
- Hva kan dere gjøre dersom samværet blir vanskelig for dere?
- Er det noen dere kan snakke med om de vanskelige følelsene knyttet til samvær?

Vis til at vi kommer tilbake til å snakke om reaksjoner og sorg.

Reaksjoner

Et mangfold av følelser

Hvordan tolker vi barnet?

Vi kan ha ulik bakgrunn som gjør at vi ser ting forskjellig. Hvordan dagen vår har vært, vil også påvirke hvordan vi fortolker det vi ser.

Se på bildene på forsiden.

- Hvor lett er det ikke å tolke det vi ser ulikt?
- Hva er “normalatferd” og hva kan være reaksjoner på at barnet synes noe er vanskelig?
- Hvordan kan dere forstå barnets atferd på ulike måter?
- Hvordan påvirker deres forståelse måten å møte barnet på?
- Hvordan blir dere påvirket av egne følelser?

Hvordan tolker vi barnet?

**"Sykt gøy spill!
Jeg vil ikke slutte
å spille"**

**"Hater denne
familien, de bryr
seg ikke om
meg"**

**"Fet musikk,
deilig å slippe
voksenmas"**

**"De vil heller ikke
ha noe med meg
å gjøre"**

Samvær og kontakt med søsken og andre

Det er barnevernets ansvar i henhold til barnevernsloven § 7-5 å sikre at barnet har mulighet til å opprettholde og styrke forbindelsene til både søsken og andre nære familiemedlemmer gjennom samvær og kontakt.

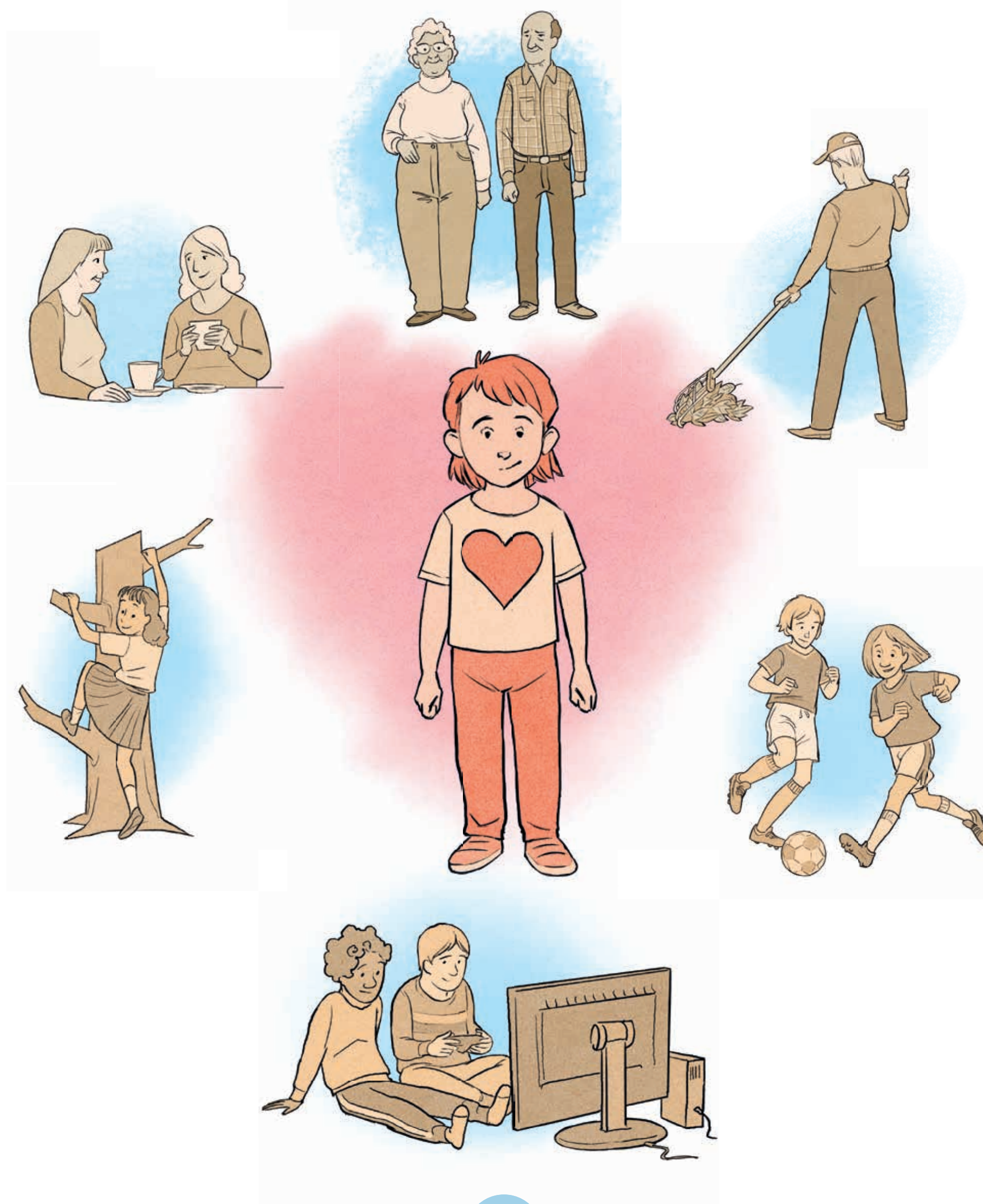
Samvær med søsken

- Hva er avtalt om søskensamvær?
- Har dere tanker og forslag til hvordan søskensamvær kan bli best mulig for barna?
- Hvordan kan dere bidra?

Hvordan sikre kontakt med andre i familie og nettverk?

- Hvem tenker dere at det er viktig for barnet å opprettholde/ha kontakt med?
- Hva er avtalt samvær med andre enn dere og søsken?
- Hvordan kan dere bidra?

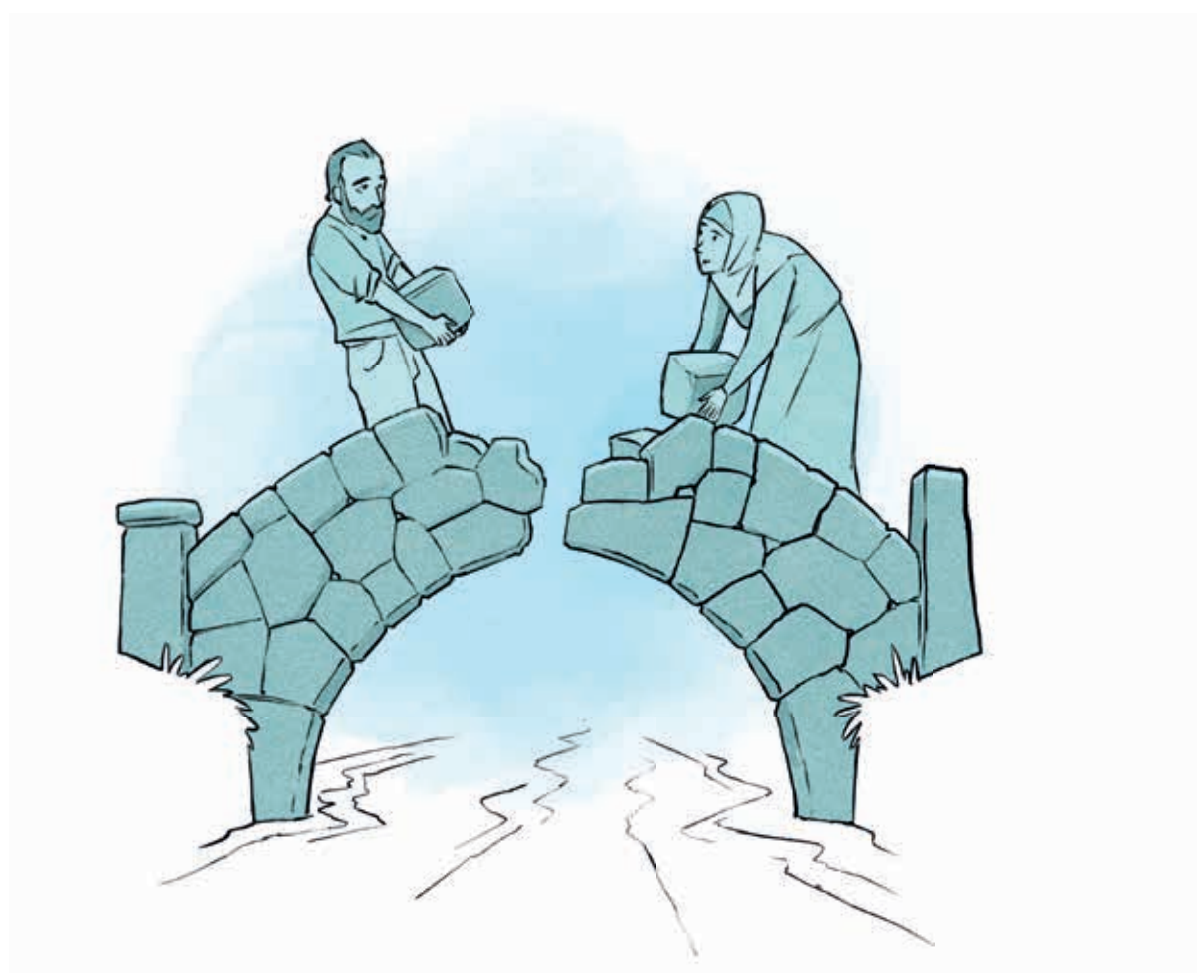
Samvær og kontakt med søsken og andre

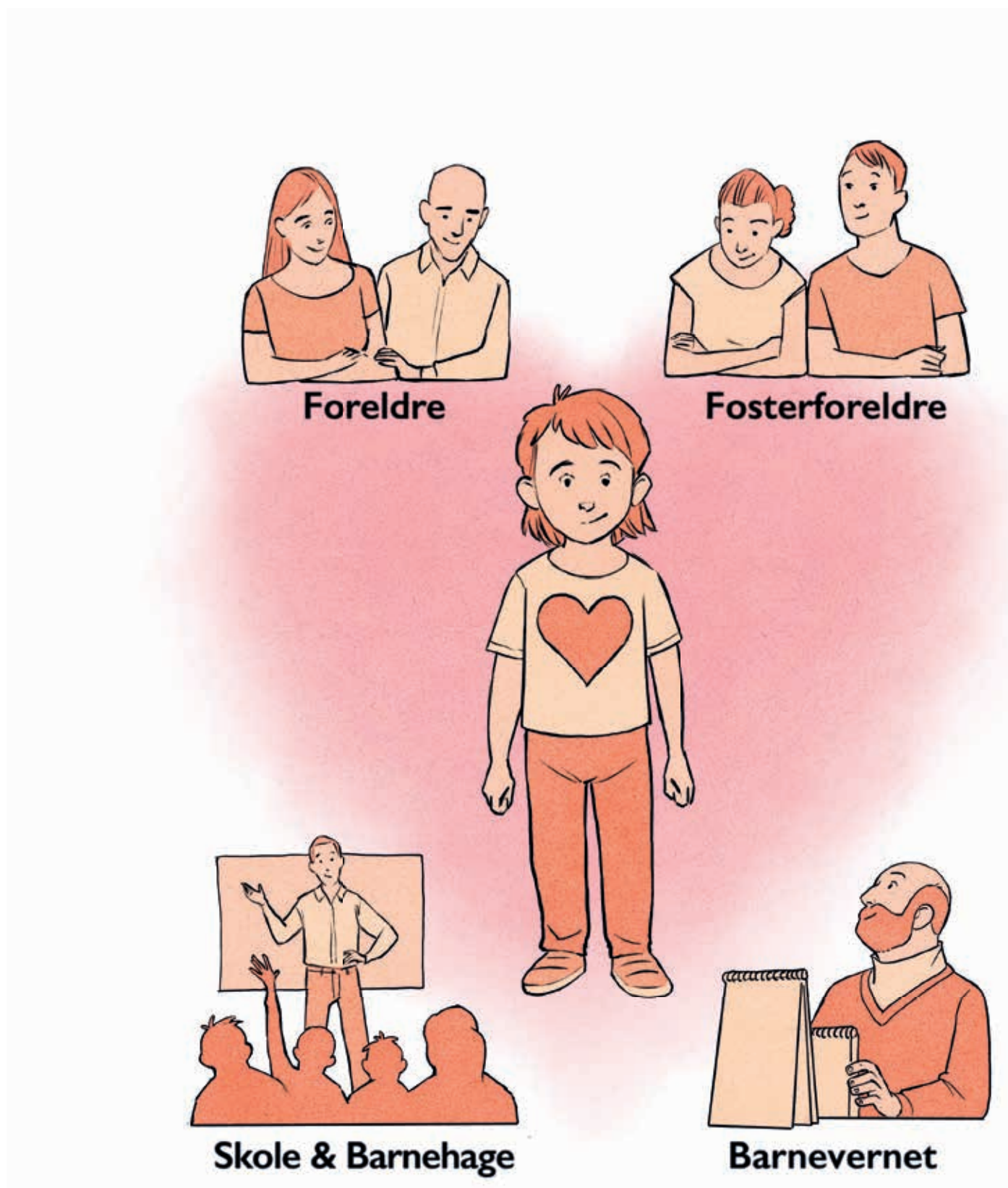
Oppsummering

- Oppsummering av samtalen.
- Sjekk at det er en felles forståelse av det som er sagt og gjengi kort hva som vil stå i dokumentasjonen.
- Hvordan ble samtalen for foreldrene?
- Gi en tilbakemelding til foreldrene med styrkefokus.
- Plan for neste samtale.

Oppsummering

FORTSATT FAMILIE

1. Fortsatt familie
2. Samvær og samarbeid
3. Å være foreldre på avstand
4. Hvorfor måtte barnet flytte?
5. Fortsatt familie og veien videre

Plan for samtalen

Hensikten med innsjekk er å skape trygghet, lage en god ramme for samtalen, gjennomgå dagens tema og gi foreldrene anledning til å si hvordan de har det i dag.

Kjernen i dette temaet er å snakke om hvordan det er å være foreldre på avstand, og bidra til at foreldrene får en forståelse for hvorfor det er viktig for barnet å knytte seg til fosterfamilien.

Oppdater foreldrene om hvordan barnet har det i fosterhjemmet.

Sett av tid dersom:

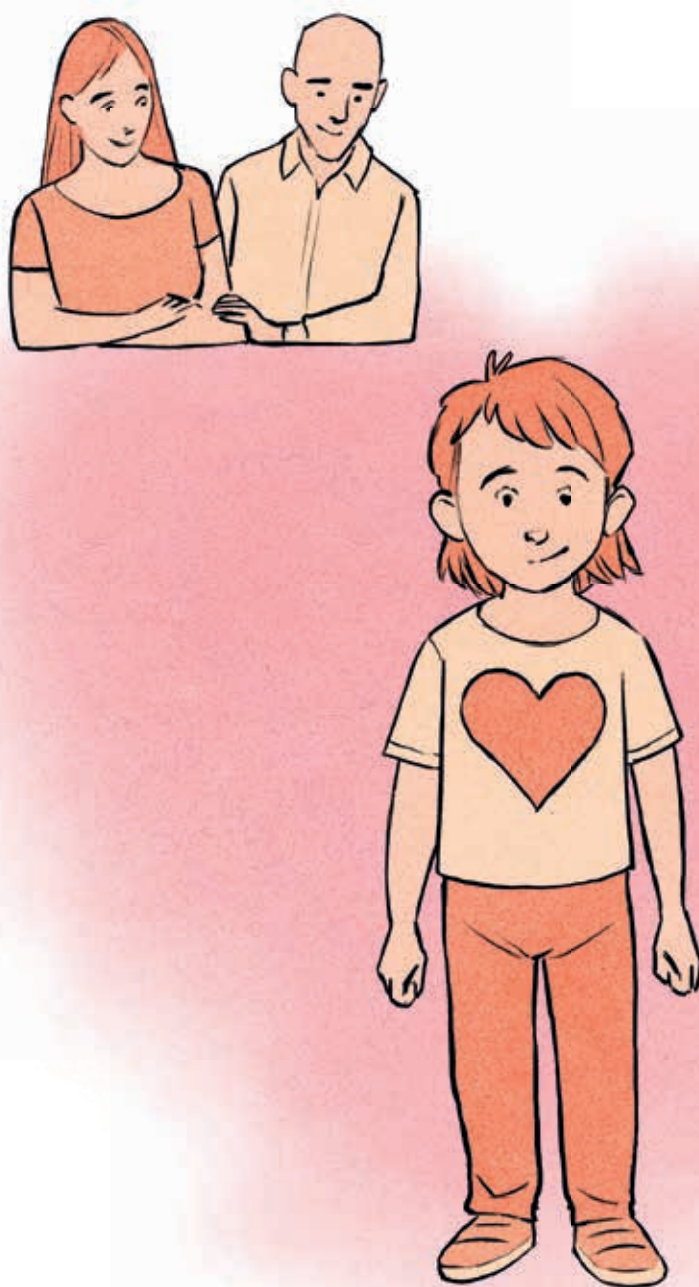
- Du har informasjon til foreldrene utover dagens tema
- Foreldrene har noe de ønsker å ta opp

Forbered foreldrene på at du må holde på strukturen for å komme igjennom alle temaene for timen.

Når barnet bor hos familie eller nettverk:

Vær oppmerksom på hvordan foreldrenes følelser til egen barndom og tidligere erfaringer med fosterfamilien kan påvirke dem.

Plan for samtalen

Hvordan har dere det i dag?

Tilknytning

Hvorfor snakker vi om tilknytning?

Tilknytning er utvikling av emosjonelle bånd mellom et barn og omsorgspersonen, som sikrer barnets nærhet og overlevelse. Dere som foreldre er ofte de første tilknytningspersonene til barnet. Tilknytningen kan være trygg, men også ulike former for utrygg. Det vil være en stor fordel for barnet om det klarer å få en trygg tilknytning til fosterfamilien. Det vil hjelpe barnet til å klare seg bedre i livet på mange vis.

Vi vet det kan være sårt og vanskelig for dere at barnet skal knytte seg til fosterfamilien.

- Hva tenker dere om det vi har snakket om nå?
- Hvordan kan dere bidra til at barnet knytter seg til fosterfamilien?
- Snakk om styrkene barnet får av å være tilknyttet flere hjem?

Tilknytning

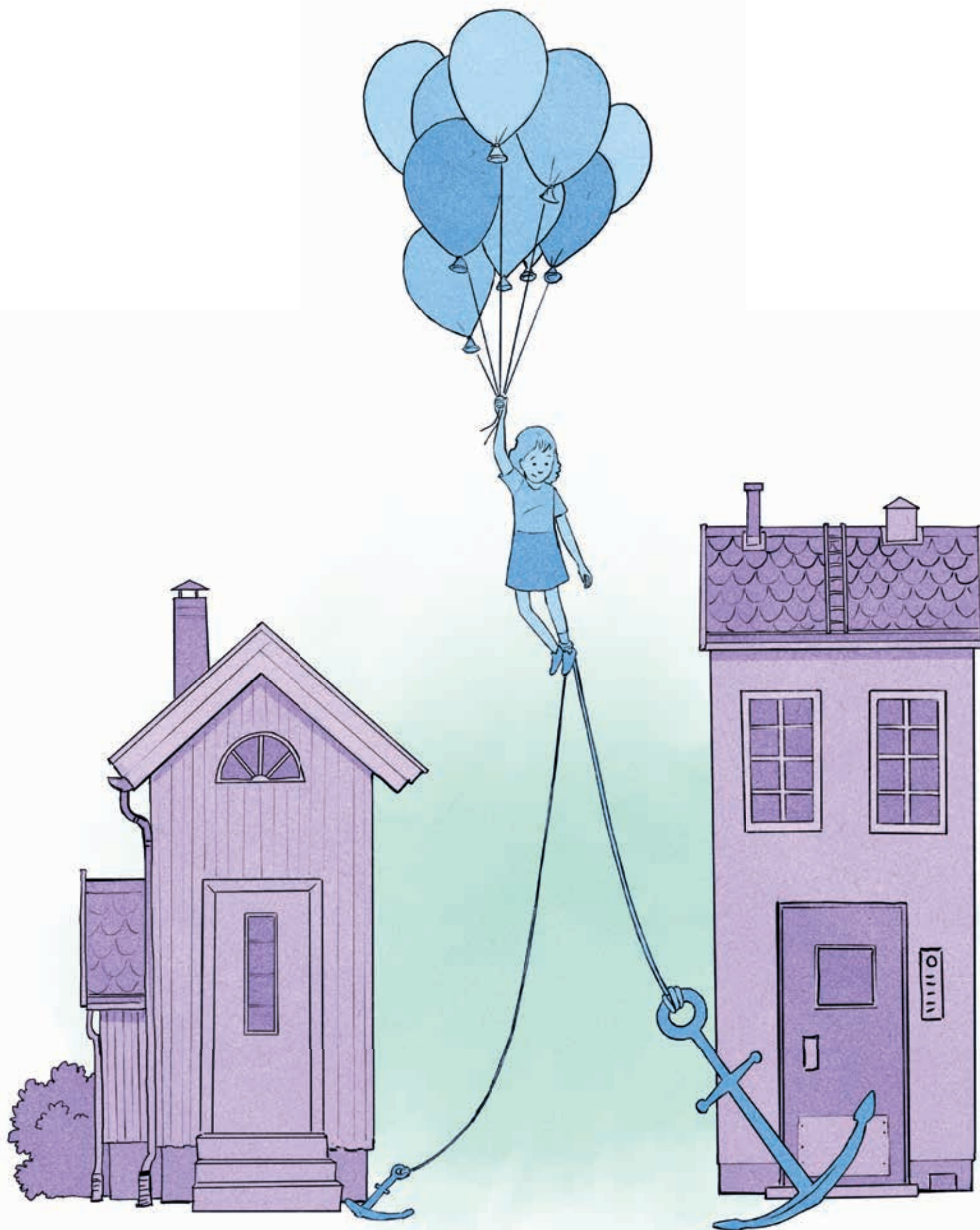
Tilhørighet

Hvorfor snakker vi om tilhørighet?

Å oppleve tilhørighet er et grunnleggende behov hos alle, uansett alder. For barn i fosterhjem er opplevelsen av å høre til i flere familier viktig for barnets vekst og utvikling, også når det er snakk om gjenforening. Barnevernet snakker med fosterfamilien om hvor viktig det er for barnet med fortsatt tilhørighet til dere som foreldre.

- Hva tenker dere om familietilhørighet?
- Hvordan opplever dere barnets tilhørighet i fosterhjemmet?
- Hvordan oppleves det for dere å se barnet sammen med fosterforeldrene?
- Hvordan er det å høre barnet fortelle positive historier fra fosterhjemmet?

Tilhørighet

Å være en del av flere familier

Vi har nå snakket om barnets behov for tilknytning og tilhørighet til flere familier.

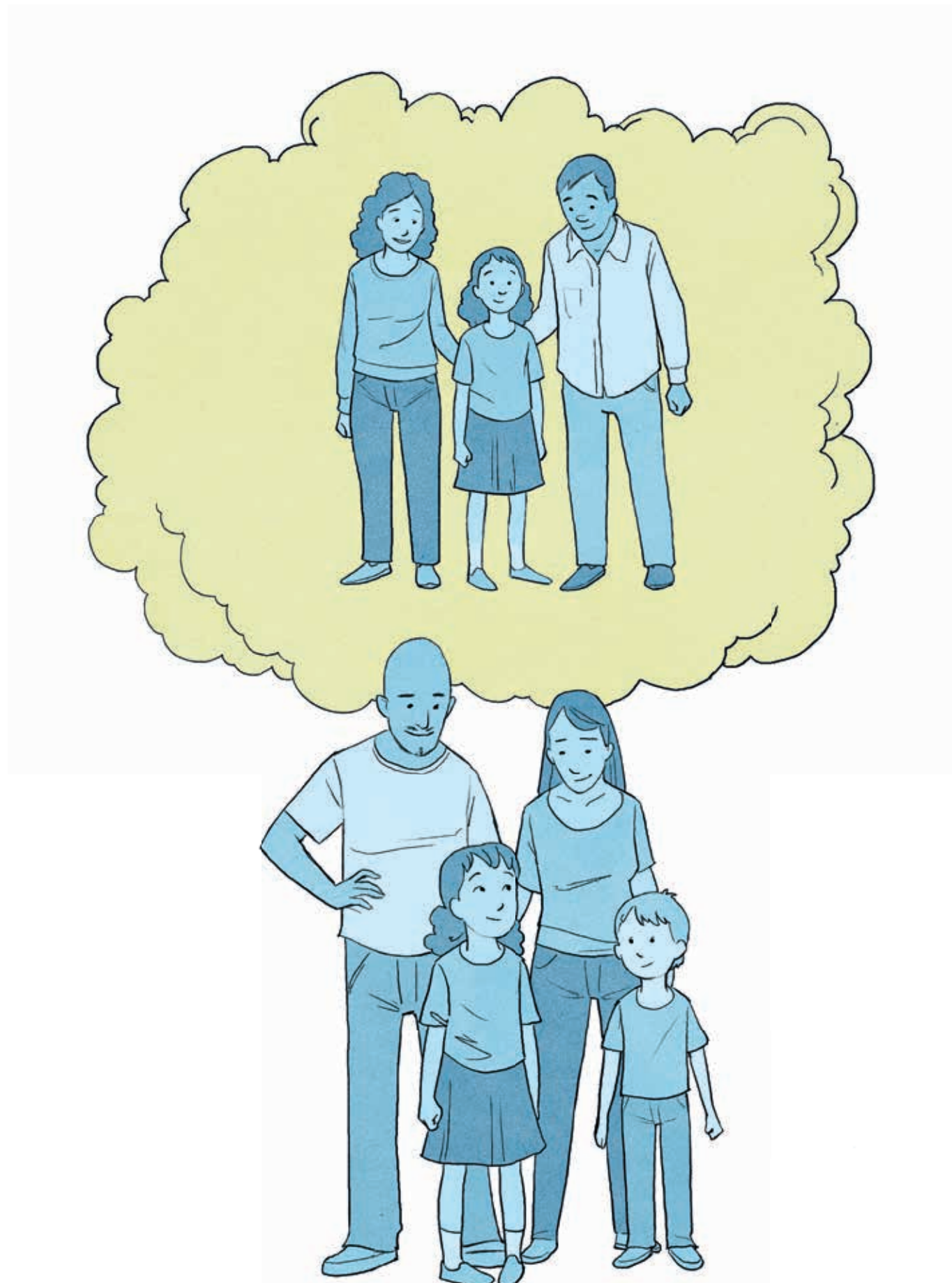
- 🎬 Se filmen: Når barnevernet har fratatt foreldre omsorgen: La barnet slå seg til ro? (foreldreforalltid.no)
 - Hva tenker dere etter å ha sett filmen?

Hvordan opplever dere at barnet håndterer det å være en del av flere familier?

Hvordan kan dere hjelpe barnet å slå seg til ro i fosterhjemmet?

- Hvordan kan dere snakke med barnet om det å høre til i flere familier?
- Hvordan opplever dere at fosterfamilien legger til rette for at barnet får lov til å knytte seg til, og høre til i flere familier?
- Ønsker dere at barnevernet skal legge til rette for en felles samtale med dere og barnet om å ha lov til å føle tilhørighet til begge familiene?

Å være en del av flere familier

Lojalitetskonflikt

Begrepet lojalitetskonflikt (eller lojalitetsskvis) brukes gjerne for å beskrive hvordan barn kan føle seg dratt mellom lojaliteten til to parter, her foreldre og fosterforeldre.

🎬 Se filmen: «Lojalitetskonflikter» - foreldreforalltid.no

- Hva tenker dere når dere ser filmen?
- La dere merke til hvordan hun bekreftet jentas følelser for fostermor og mor?
- Hvordan vil det være for dere å gjøre dette?
- Hvorfor er dette viktig for barnet?

Hvilke lojalitetskonflikter tror dere barnet deres kan stå i?

Hva kan øke og hva kan redusere en lojalitetskonflikt for barnet?

Hvordan påvirkes barnet av måten dere snakker om barnevernssaken?

Hva kan dere gjøre for å hjelpe barnet dersom det opplever lojalitetskonflikt?

Lojalitetskonflikt

Sorg, skyld og skam

Mange foreldre opplever en stor sorg over å ha blitt fratatt omsorgen for barnet sitt. Noen foreldre kan også føle på skyld og skam. Det finnes ulike typer sorg:

Den vedvarende sorgen

Sterk følelsesmessig smerte, denne smerten er ofte til stede hos foreldre, og blir gjerne ekstra aktivert ved samvær.

Sorgen over tapet av deler av barnets liv

Du går glipp av deler av barnet liv; første skoledag, første fotballkamp, turene dere ofte gikk på søndager osv. Kan også handle om at dere mister viktig info om utviklingen til barnet.

Den ordløse sorgen

Vanskelig å gi presise beskrivelser av sin egen smerte. Snakker mer i bilder enn i ord.

Den ensomme sorgen

Noen foreldre skjuler omsorgsovertakelsen for omgivelsene. Det oppleves ofte skamfullt og det er vanskelig å dele med andre.

Den doble sorgen

Smerte «på vegne» av barnet.

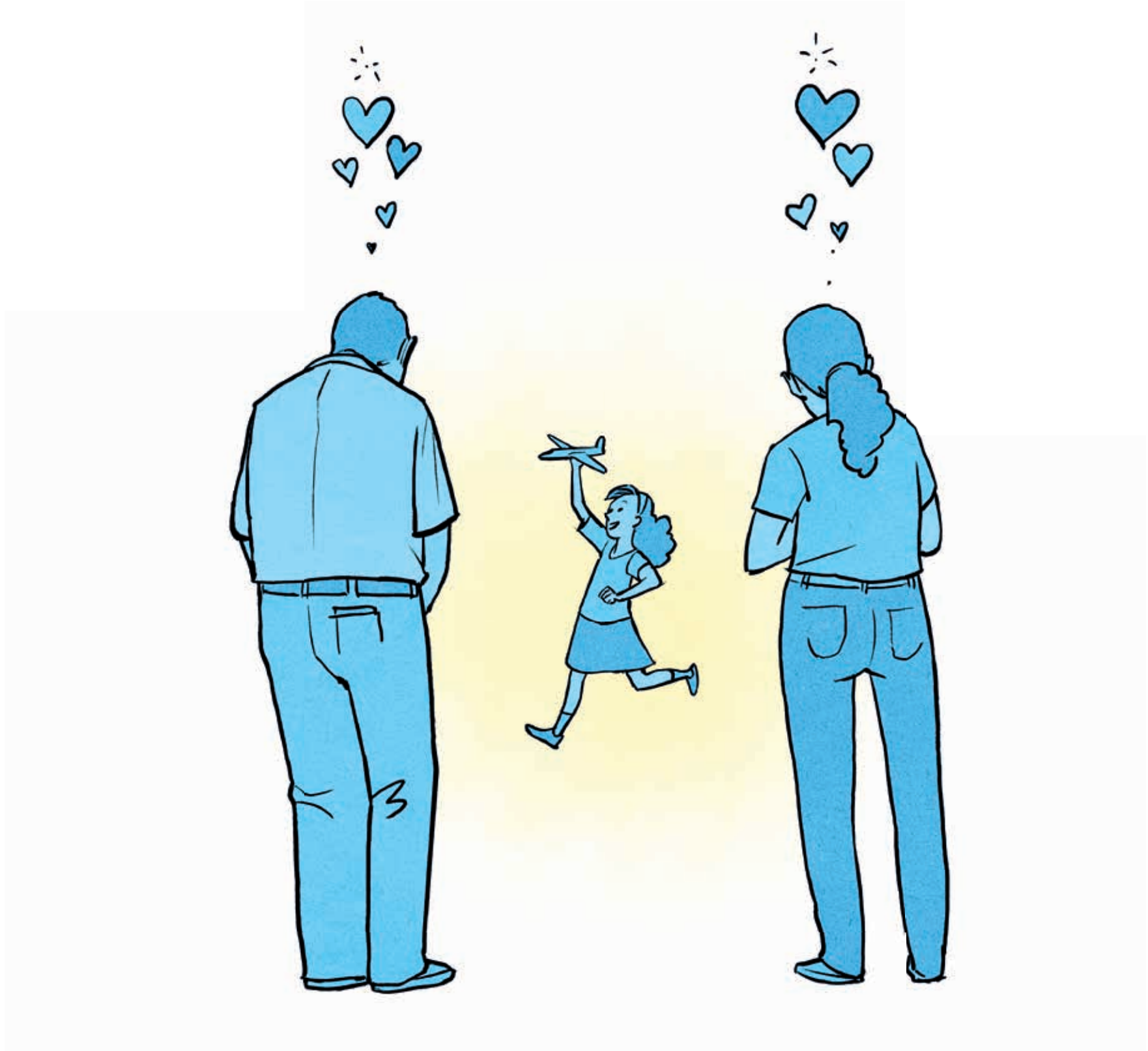
Ønsker dere å dele noe om hvordan dette er for dere?

- Hvis dere ikke ønsker å dele er det også helt greit.

Hvilken støtte har dere og hva trenger dere?

- Har dere støtte i eget nettverk?
- Har dere noen dere kan snakke med om de vanskelige følelsene?
- Har dere behov for hjelp fra andre instanser?

Sorg, skyld og skam

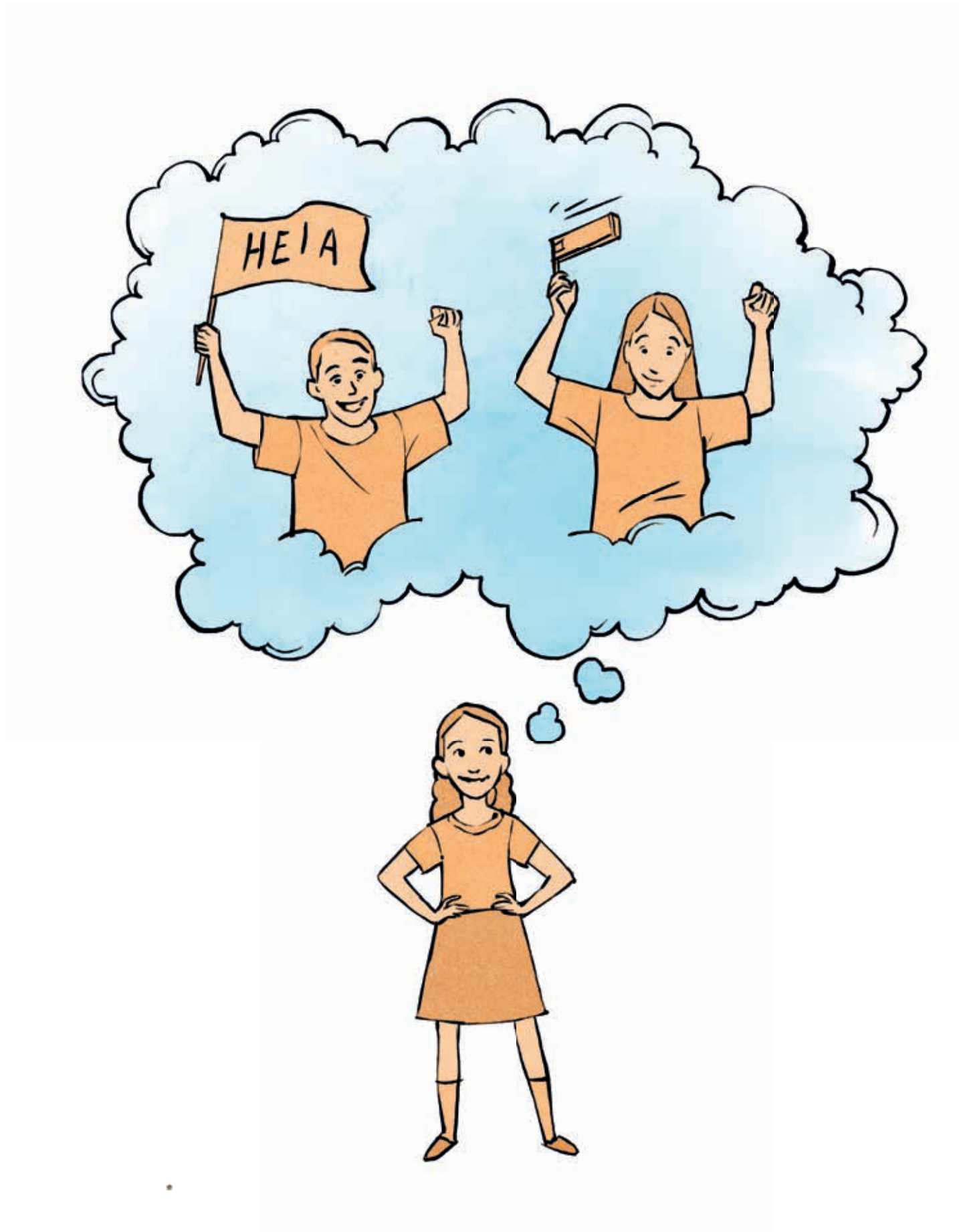
Den vedvarende sorgen
Sorgen over tapet av deler av barnets liv
Den ordløse sorgen
Den ensomme sorgen
Den doble sorgen

Å være foreldre på avstand

Selv om dere ikke har den daglige omsorgen og barnet ikke bor hos dere, har dere en rolle i barnets liv og er foreldre på avstand. I utviklingen av sin identitet og forståelse av hvem det er, vil det være viktig for barnet å vite hvor det kommer fra. Dette kan dere som foreldre hjelpe barnet med.

- Hvordan er det å være foreldre på avstand?
- Hva kan dere gjøre som vil oppleves positivt for barnet i hverdagen?
- Hvordan kan dere hjelpe barnet til å få kjennskap til sin familiebakgrunn?

Å være foreldre på avstand

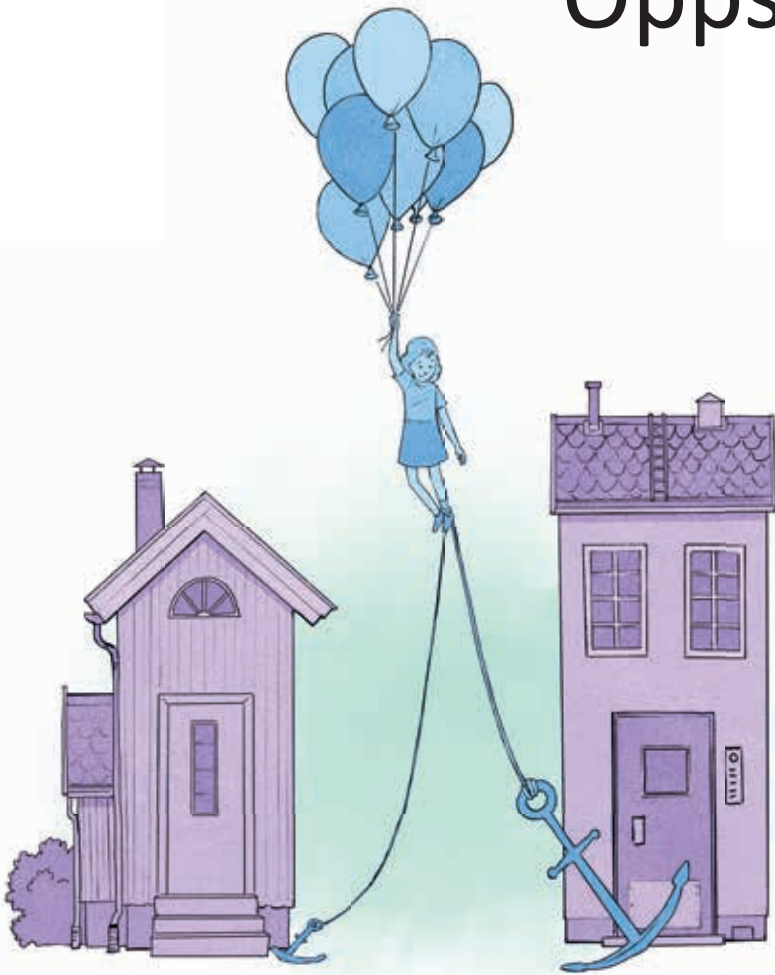
Oppsummering

- Oppsummering av samtalen.
- Sjekk at det er en felles forståelse av det som er sagt og gjengi kort hva som vil stå i dokumentasjonen.
- Hvordan opplevde dere samtalen?
- Gi en tilbakemelding til foreldrene med styrkefokus.
- Plan for neste samtale.

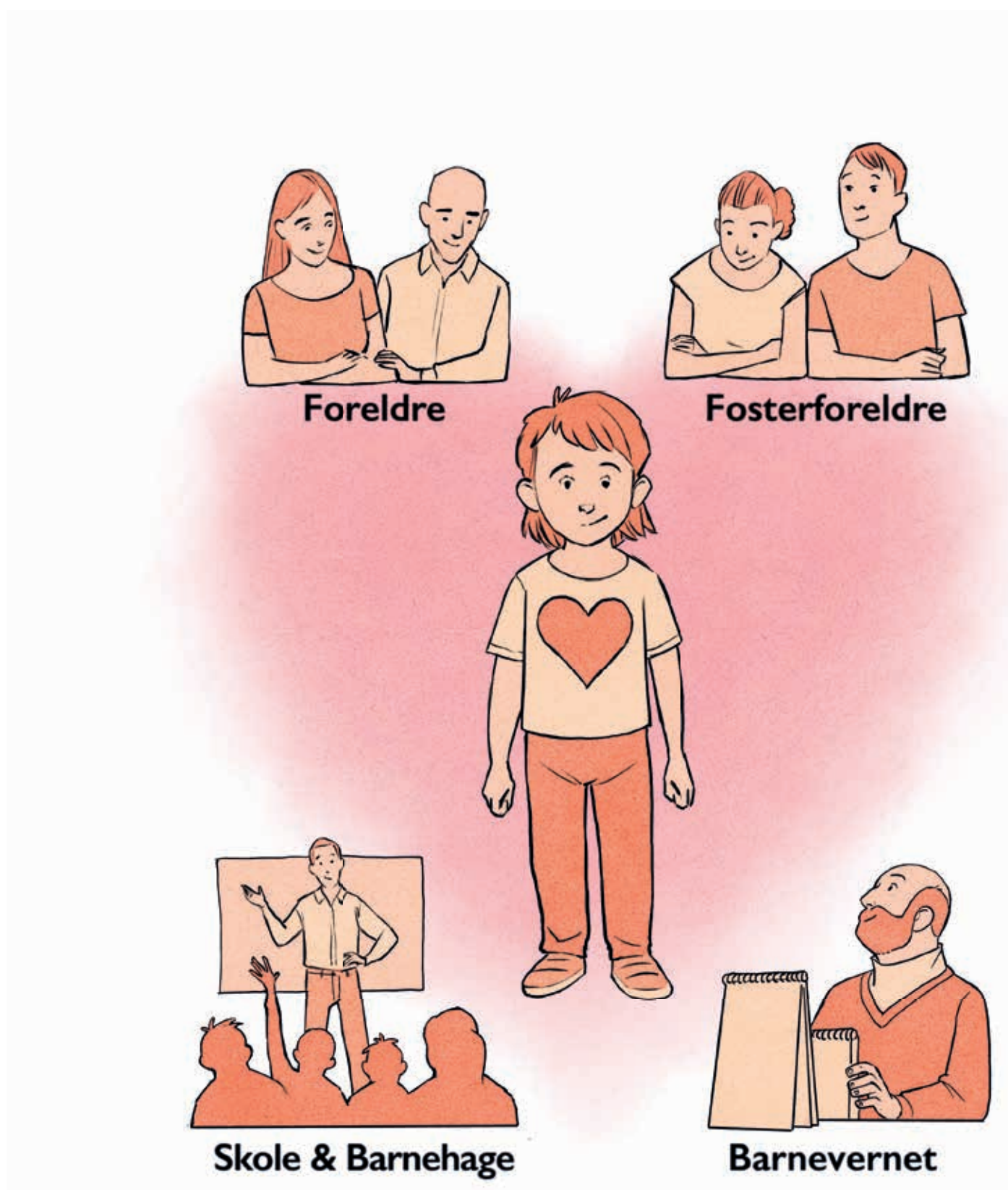
Forberedelse til neste tema:

Del ut relevante dokumenter som gir en beskrivelse av hvorfor barnet bor i fosterhjem. Forbered foreldrene på at dere skal snakke om dette neste gang. Be foreldrene se gjennom dokumentene til neste gang og be dem om å sortere ut hva som gir mening og hva som ikke gir mening.

Oppsummering

FORTSATT FAMILIE

1. Fortsatt familie
2. Samvær og samarbeid
3. Å være foreldre på avstand
4. **Hvorfor måtte barnet flytte?**
5. Fortsatt familie og veien videre

Plan for samtalen

Hensikten med innsjekk er å skape trygghet, lage en god ramme for samtalen, gjennomgå dagens tema og gi foreldrene anledning til å si hvordan de har det i dag.

Kjernen i dette tema er å se på begrunnelsen for at barnet ikke bor hos dere, og hvordan dere kan hjelpe.

Oppdater foreldrene om hvordan barnet har det i fosterhjemmet.

Sett av tid dersom:

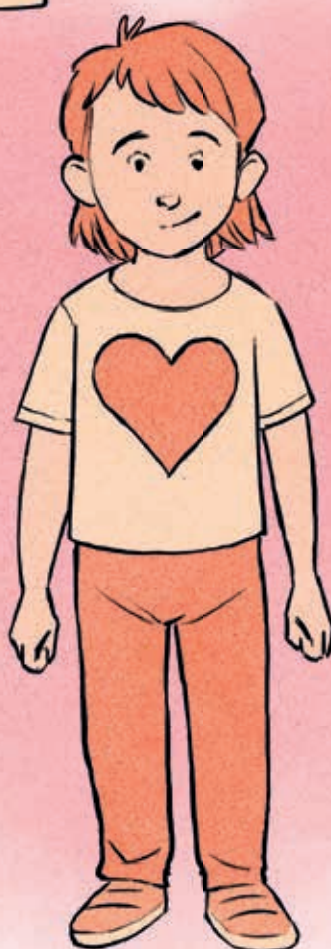
- Du har informasjon til foreldrene utover dagens tema
- Foreldrene har noe de ønsker å ta opp

Forbered foreldrene på at du må holde på strukturen for å komme igjennom alle temaene for timen.

Når barnet bor hos familie eller nettverk:

Hvordan påvirkes forholdene i familien eller nettverket av det som har skjedd?

Plan for samtalen

Hvordan har dere det i dag?

Hva er begrunnelsen for at barnet bor i fosterhjem?

Vi skal nå gå igjennom de aktuelle dokumentene som sier noe om hvorfor barnet ikke bor hjemme, og se på vurderingene som ligger til grunn (dokumenter fra barnevernstjenesten, barneverns- og helsenemnda, tingretten og sakkyndig).

Hva er begrunnelsene for at barnet ikke bor hjemme?

- Bruk tid på å forklare hva som står i begrunnelsene
- Er det noe i begrunnelsene dere synes er vanskelig å forstå?
- Er det brukt ord og faguttrykk som dere ikke kjenner til?

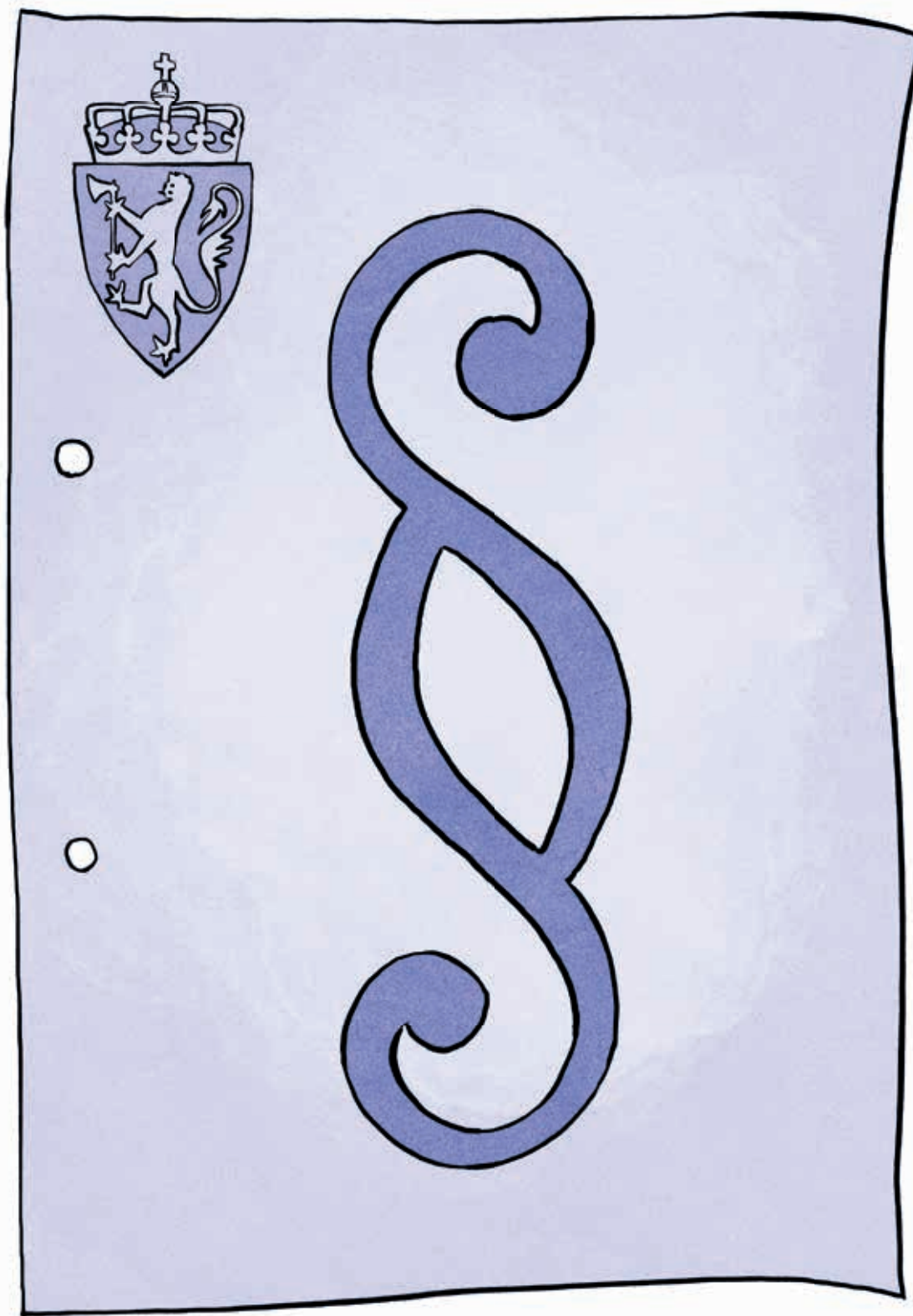
Barn kan noen ganger lage seg en egen forklaring på hvorfor det ikke kan bo med foreldrene sine.

- Informer om hva barnevernet har forklart til barnet om årsaken til at det ikke kan bo hos dere.
- Hva tror dere barnet tenker er årsaken til at det måtte flytte?
 - Hva tror dere er barnets følelser knyttet til dette?
- Hvordan kan dere snakke med barnet om begrunnelsene for flyttingen?
 - Hva er viktig for barnet å vite?
 - Hva ønsker dere å formidle til barnet?
 - Ønsker dere hjelp til å finne formuleringer dere kan si til barnet?

I forrige samtale snakket vi om følelser knyttet til at barnet ikke bor hos dere

- Hvordan er det for dere å snakke om begrunnelsen for at barnet ikke kan bo hos dere?
- Hvilke følelser kjenner dere på?
 - Hvis dere ikke ønsker å dele er det også helt greit.

Hva er begrunnelsen
for at barnet bor i fosterhjem?

Barnets behov for omsorg

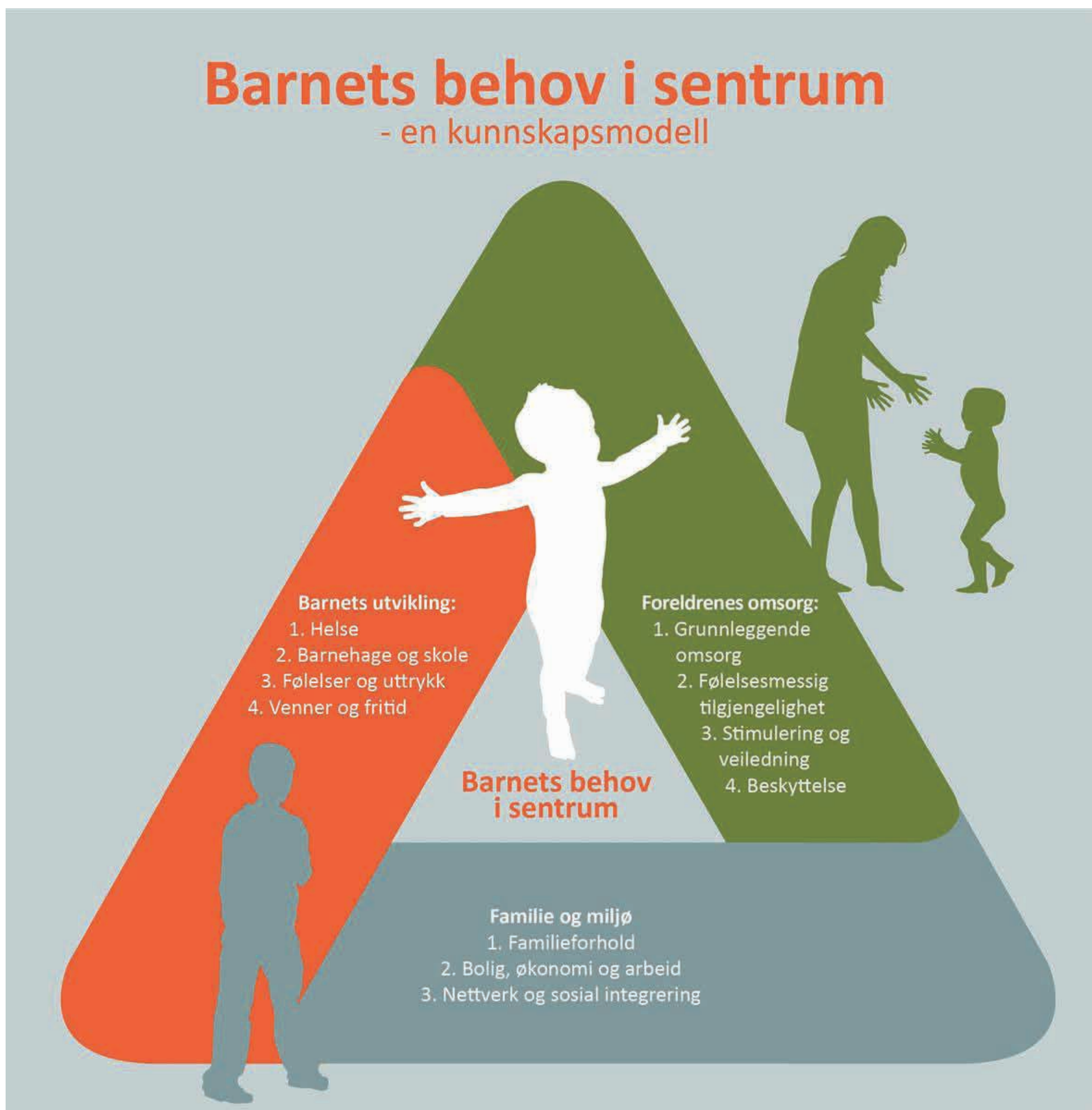
Det er barnevernet sitt ansvar å følge opp barnet.

Bruk Plan for oppfølging av barnet og modellen “Barnets behov i sentrum” for å beskrive barnets behov og hvordan barnevernet vil følge opp.

- Hva tenker dere om beskrivelsene av barnets behov?
- Hva tenker dere barnet har behov for?
- Har dere noen bekymringer knyttet til barnets utvikling?
- Hva kan dere gjøre for å hjelpe barnet?

Barnets behov for omsorg

Barnets behov i sentrum - en kunnskapsmodell

Reparasjon

Reparasjon hjelper ikke bare på vonde følelser hos den som får unnskyldningen, det kan også lette skyldfølelse og skam hos den som sier unnskyld. I de fleste tilfeller vil en unnskyldning gjøre relasjonen nærere og varmere, i hvert fall mindre problematisk. De aller fleste relasjoner blir sterkere av at man får sagt unnskyld på en god måte.

- Se filmen: Hvordan be barnet om unnskyldning når jeg har gjort noe dumt?
🎬 (foreldreforalltid.no)
 - Hvilke tanker får dere når dere ser filmen?

Tenker dere barnet har behov for reparasjon/ unnskyldning?

- Hvordan kan dere gjøre dette? (samtale, brev)
- Ønsker dere hjelp til å finne formuleringer dere kan si til barnet?

Reparasjon

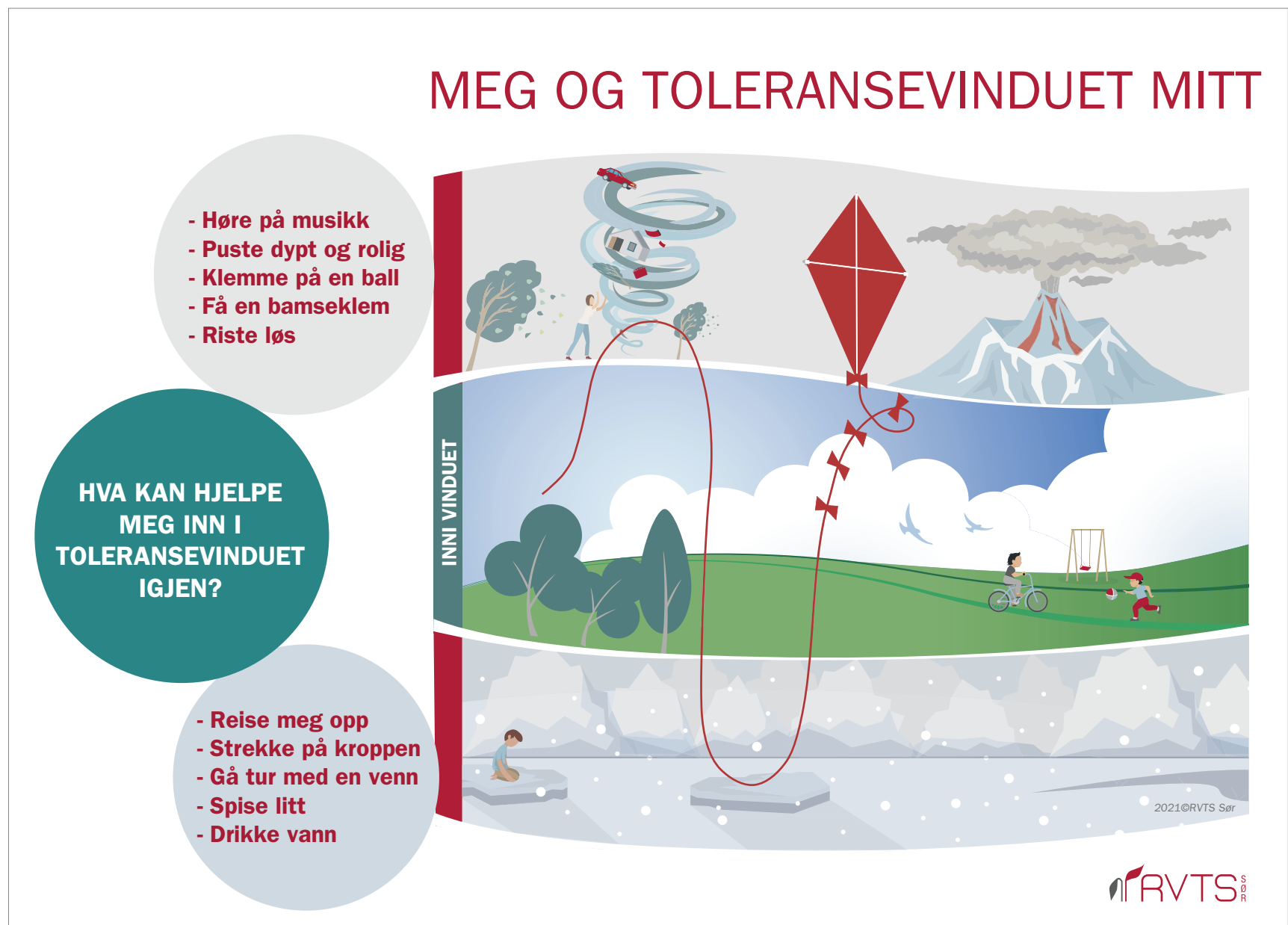
Hvordan kan du hjelpe barnet ditt nå?

Toleransevinduet er en modell som viser hvordan vi kan bli mer oppmerksomme på hvordan mennesker aktiveres i ulike situasjoner. Modellen kan hjelpe oss til å forstå hvordan vi kan støtte barn som er utenfor toleransevinduet og hjelpe dem til å utvikle evne til selvregulering.

- 🎬 Se filmen: [Toleransevinduet, sjekk og juster tilstand- youtube.com](#)
 - Hvordan kan barnet forstås i lys av toleransevinduet?
 - Hvordan er deres eget toleransevindu?
 - Hva kan dere hjelpe barnet å være innenfor toleransevinduet når dere er sammen?

HVORFOR MÅTTE BARNET FLYTTE

Hvordan kan du hjelpe barnet ditt nå?

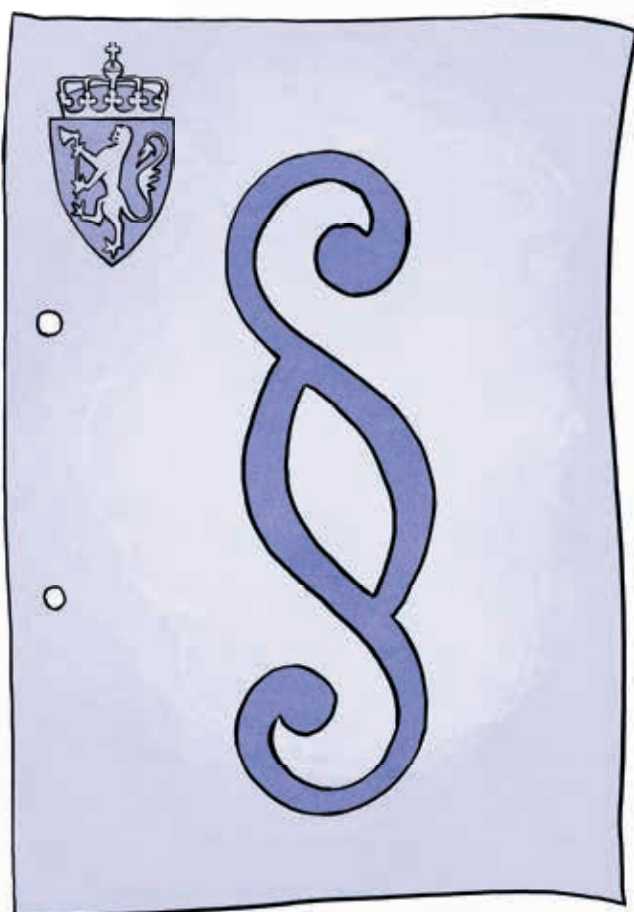
Illustrasjon: RVTS Sør/Therese Klokset

Oppsummering

- Oppsummering av samtalen.
- Sjekk at det er en felles forståelse av det som er sagt og gjengi kort hva som vil stå i dokumentasjonen.
- Hvordan opplevde dere samtalen?
- Gi en tilbakemelding til foreldrene med styrkefokus.
- Plan for neste samtale.

HVORFOR MÅTTE BARNET FLYTTE

Oppsummering

MEG OG TOLERANSEVINDUET MITT

- Høre på musikk
- Puste dypt og rolig
- Klemme på en ball
- Få en bamseklem
- Riste løs

HVA KAN HJELPE MEG INN I TOLERANSEVINDUET IGJEN?

- Reise meg opp
- Strekke på kroppen
- Gå tur med en venn
- Spise litt
- Drikke vann

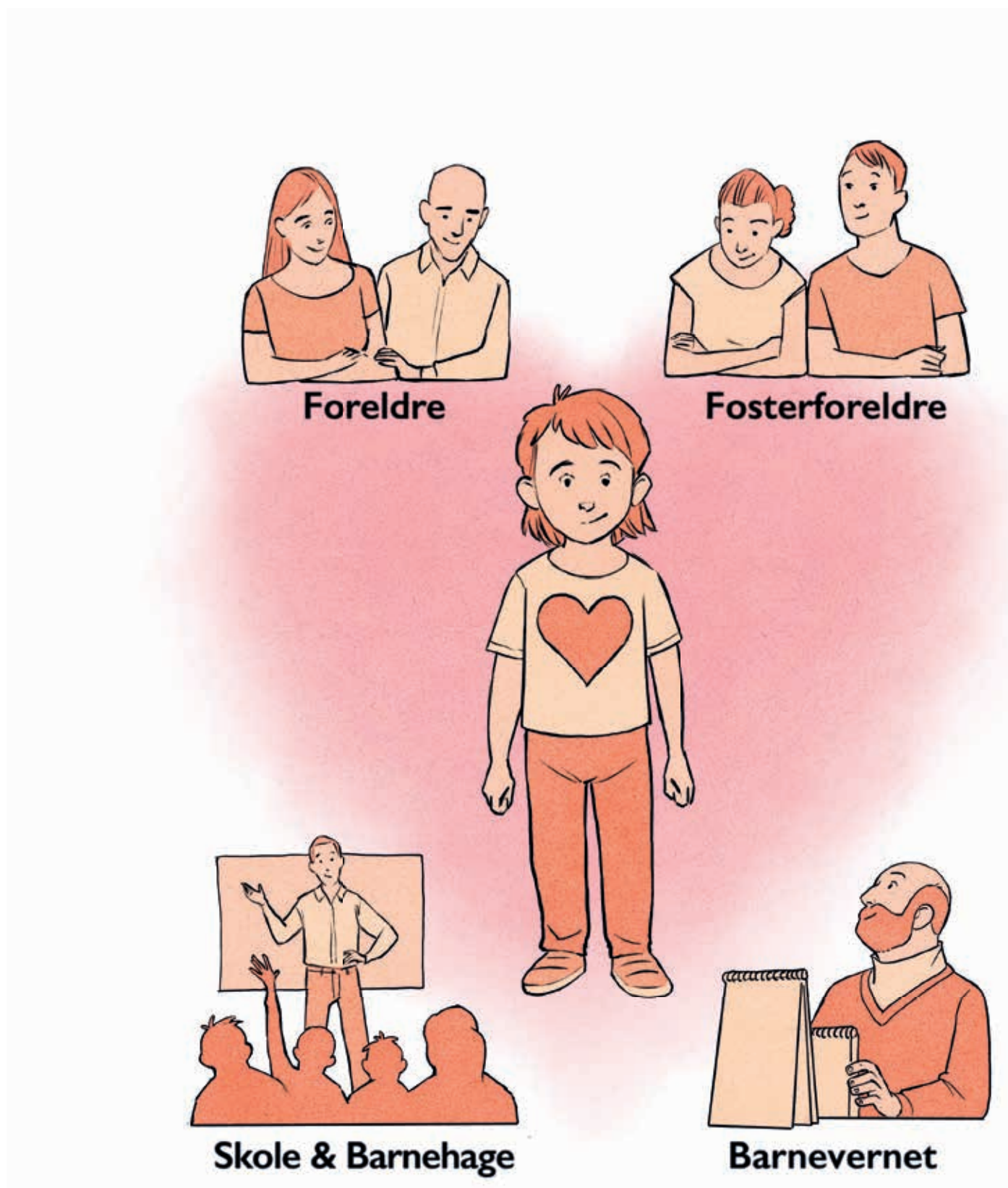
2021©RVTS Sør

RVTS

Illustrasjon: RVTS Sør/Therese Klokset

FORTSATT FAMILIE

1. Fortsatt familie
2. Samvær og samarbeid
3. Å være foreldre på avstand
4. Hvorfor måtte barnet flytte?
5. **Fortsatt familie og veien videre**

Plan for samtalen

Hensikten med innsjekk er å skape trygghet, lage en god ramme for samtalen, gjennomgå dagens tema og gi foreldrene anledning til å si hvordan de har det i dag.

Kjernen i denne samtalen er å evaluere og oppsummere oppfølgingen dere har fått gjennom Omsorgspakken, og sammen legge en plan for oppfølgingen videre, med utgangspunkt i barnets og deres ønsker og behov, og barnevernstjenestens vurderinger.

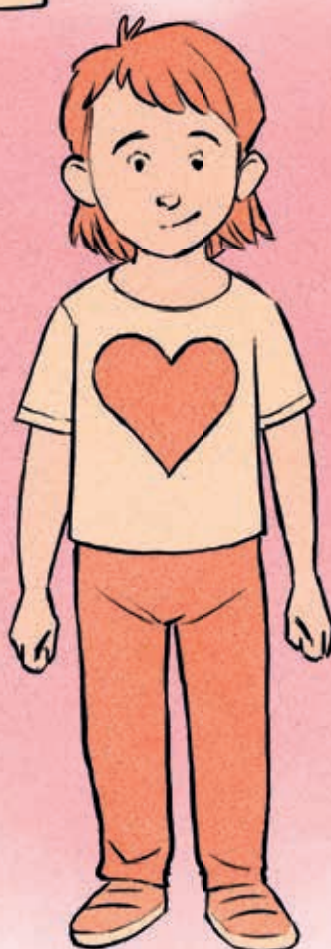
Oppdater foreldrene om hvordan barnet har det i fosterhjemmet.

Sett av tid dersom:

- Du har informasjon til foreldrene utover dagens tema
- Foreldrene har noe de ønsker å ta opp

Forbered foreldrene på at du må holde på strukturen for å komme igjennom alle temaene for timen.

Plan for samtalen

Hvordan har dere det i dag?

Oppsummering og evaluering

Vi har gjennom Omsorgspakken tatt opp tema som har betydning for den nye hverdagen til barnet, dere og fosterfamilien, og for videre samarbeid. Vi ønsker gjennom samtalen i dag å få innsikt i hvordan dere har opplevd oppfølgingen.

Ta utgangspunkt i den skriftlige dokumentasjonen du har fra oppfølgingen. Oppsummerer kort hva vi har vært gjennom i Omsorgspakken.

- Fortsatt familie
- Samvær og samarbeid
- Å være foreldre på avstand
- Hvorfor måtte barnet flytte?
- Fortsatt familie og veien videre

Har temaene i Omsorgspakken vært relevant for dere?

- Har dere underveis gjort dere andre tanker om temaene?

Opplever dere at Omsorgspakken har dekket deres behov for oppfølging, og hjulpet dere i situasjonen dere står i?

- Hvis ikke, har dere noen tanker om hva som burde vært gjort annerledes?
- Er det noen tema fra Omsorgspakken dere vil ha fokus på fremover?

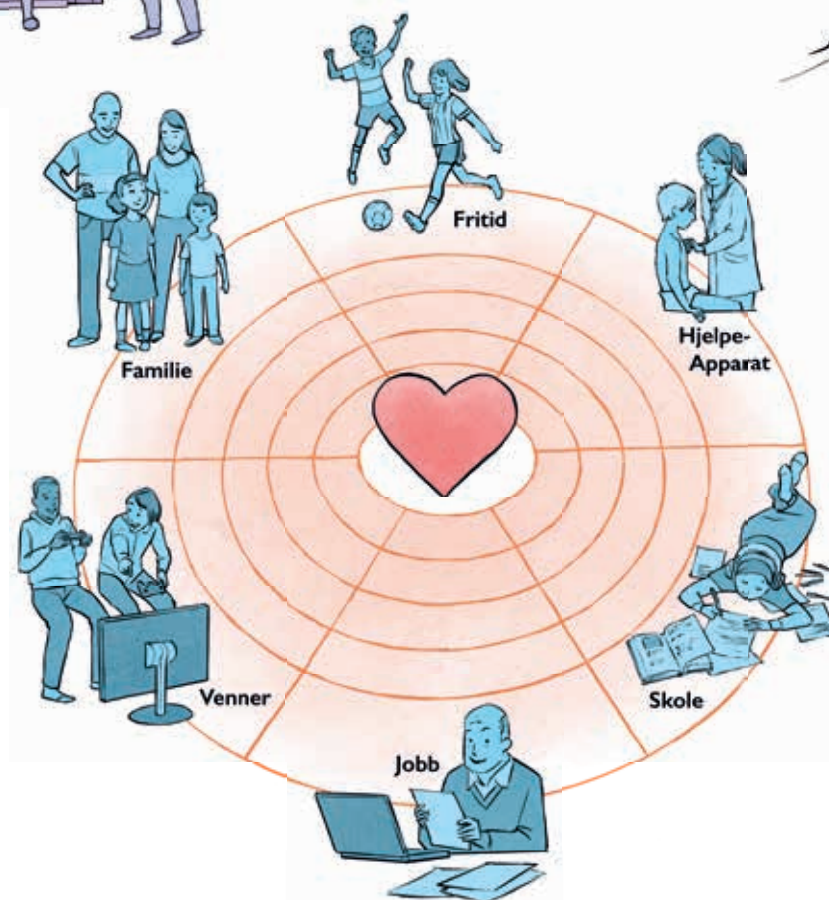
Opplever dere at Omsorgspakken har bidratt til et godt samarbeid rundt barnet?

- Fosterfamilien
- Barnevernet
- Andre samarbeidsinstanser (skole, barnehage, ppt, bup etc.)

Hvordan opplever barnevernet samarbeidet?

- Gi en kort tilbakemelding til foreldrene fra gjennomføringen av Omsorgspakken til barnet, foreldrene og fosterfamilien, som er viktig for den videre oppfølgingen og samarbeidet.

Oppsummering og evaluering

Oppsummering og evaluering

Vi har gjennom Omsorgspakken tatt opp tema som har betydning for den nye hverdagen til barnet, dere og fosterfamilien, og for videre samarbeid. Vi ønsker gjennom samtalen i dag å få innsikt i hvordan dere har opplevd oppfølgingen.

Ta utgangspunkt i den skriftlige dokumentasjonen du har fra oppfølgingen. Oppsummerer kort hva vi har vært gjennom i Omsorgspakken.

- Fortsatt familie
- Samvær og samarbeid
- Å være foreldre på avstand
- Hvorfor måtte barnet flytte?
- Fortsatt familie og veien videre

Har temaene i Omsorgspakken vært relevant for dere?

- Har dere underveis gjort dere andre tanker om temaene?

Opplever dere at Omsorgspakken har dekket deres behov for oppfølging, og hjulpet dere i situasjonen dere står i?

- Hvis ikke, har dere noen tanker om hva som burde vært gjort annerledes?
- Er det noen tema fra Omsorgspakken dere vil ha fokus på fremover?

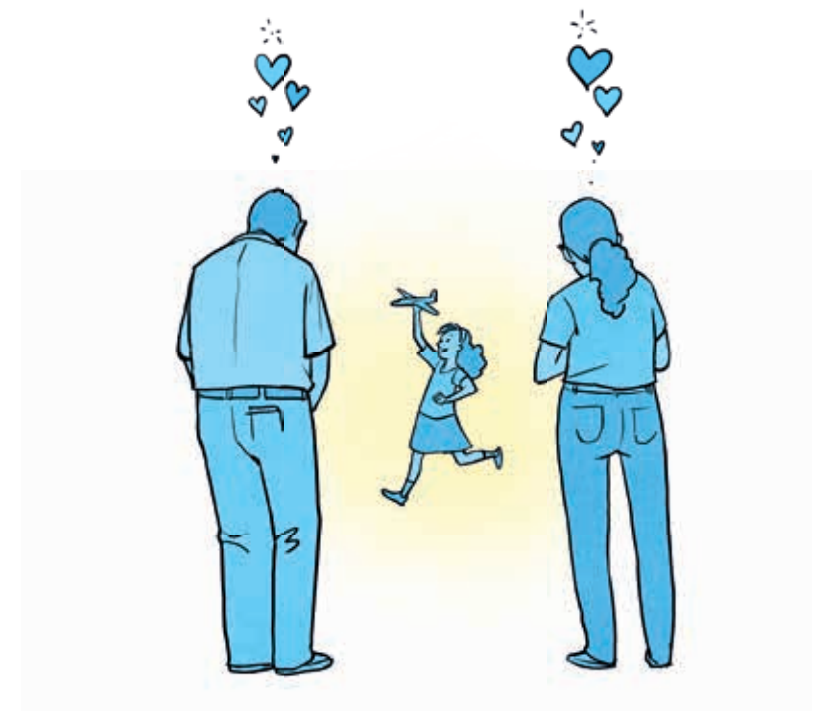
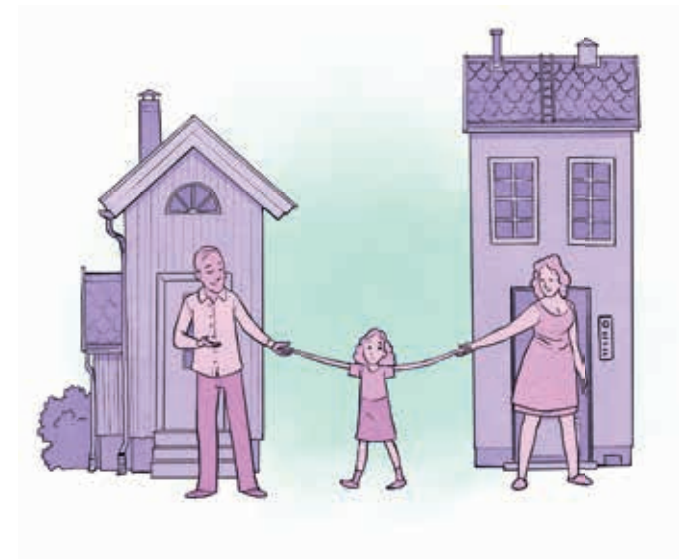
Opplever dere at Omsorgspakken har bidratt til et godt samarbeid rundt barnet?

- Fosterfamilien
- Barnevernet
- Andre samarbeidsinstanser (skole, barnehage, ppt, bup etc.)

Hvordan opplever barnevernet samarbeidet?

- Gi en kort tilbakemelding til foreldrene fra gjennomføringen av Omsorgspakken til barnet, foreldrene og fosterfamilien, som er viktig for den videre oppfølgingen og samarbeidet.

Oppsummering og evaluering

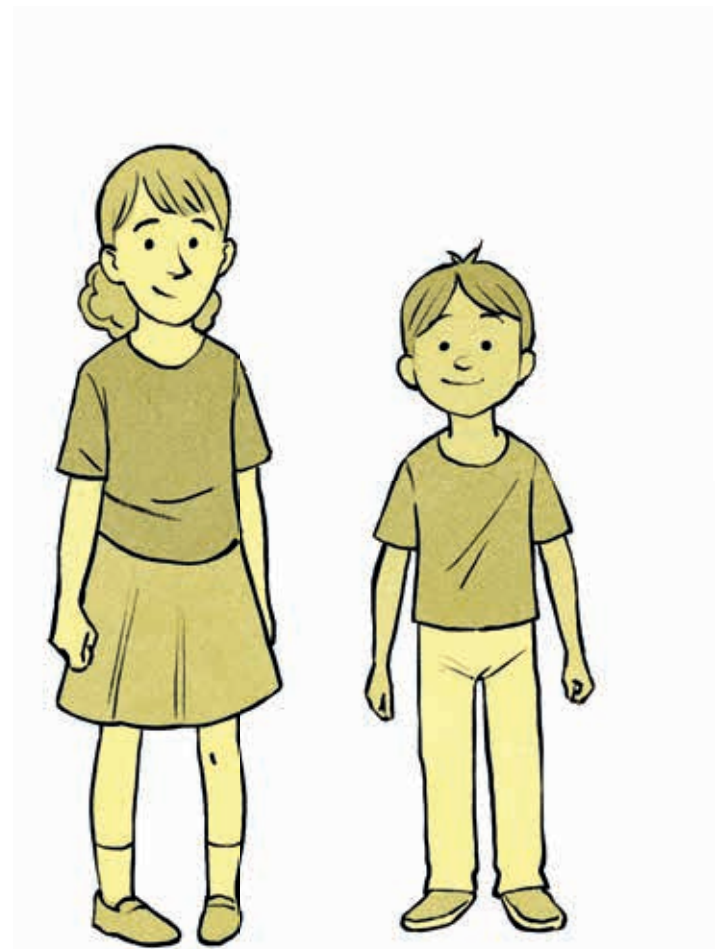
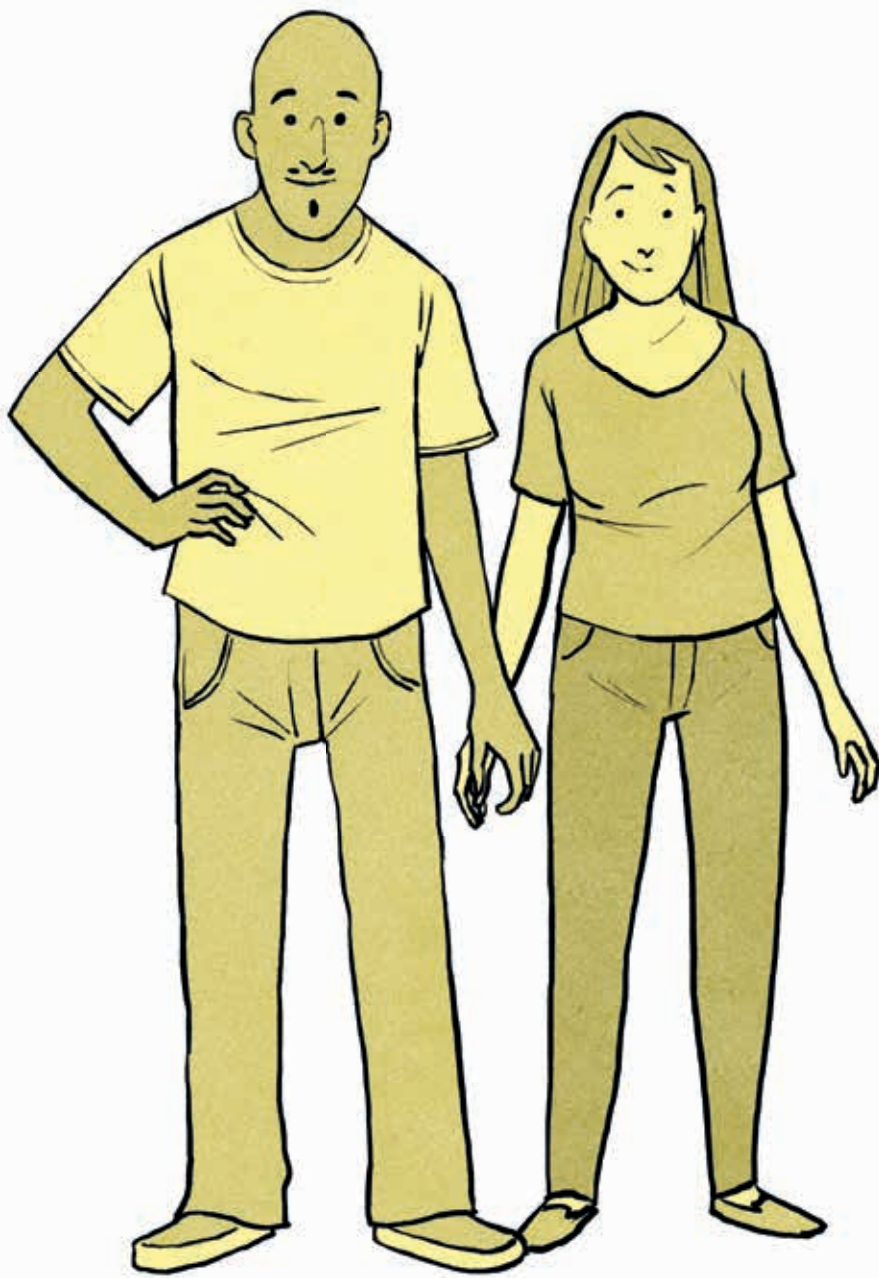

Hvordan har dere det nå?

Hvordan vil dere beskrive hverdagen deres nå?

- Hvordan har dere det sammen med barnet?
- Hvordan samarbeider dere med fosterfamilien?
- Hvordan opplever dere oppfølgingen fra barnevernet?
- Hvilken oppfølging har dere behov for videre?
- Ønsker dere bistand fra andre hjelpeinstanser?
(familievernkontoret, helse, økonomi)

Hvordan har dere det nå?

Veien videre

Evaluer og lag ny plan for oppfølging av foreldrene. Hvordan vil kontakten med barnet, barnevernet og andre være fremover?

Kontakt med barnet

- Fungerer samværsplanen?
 - Er samvær planlagt fremover?
 - Er det behov for evaluering/endring?
 - Er det behov for felles møte?
 - Familieråd?
- Er det behov for felles samtale med barnet om for eksempel:
 - Det at barnet ikke bor hjemme?
 - Hvordan samvær fungerer/kontakt mellom samvær?

Barnevernets oppfølging av foreldrene

- Hva ønsker dere det skal være særlig fokus på videre?
- Hva vurderer barnevernet det bør være fokus på?
- Hvordan vil oppfølgingen være?
 - Neste avtale?
 - Endre plan for oppfølging av foreldrene?
 - Ønske om familieråd?
- Har dere behov for mer eller annen informasjon enn dere har fått til nå?
 - Hva ønsker dere av informasjon fremover og hvordan skal denne gis?

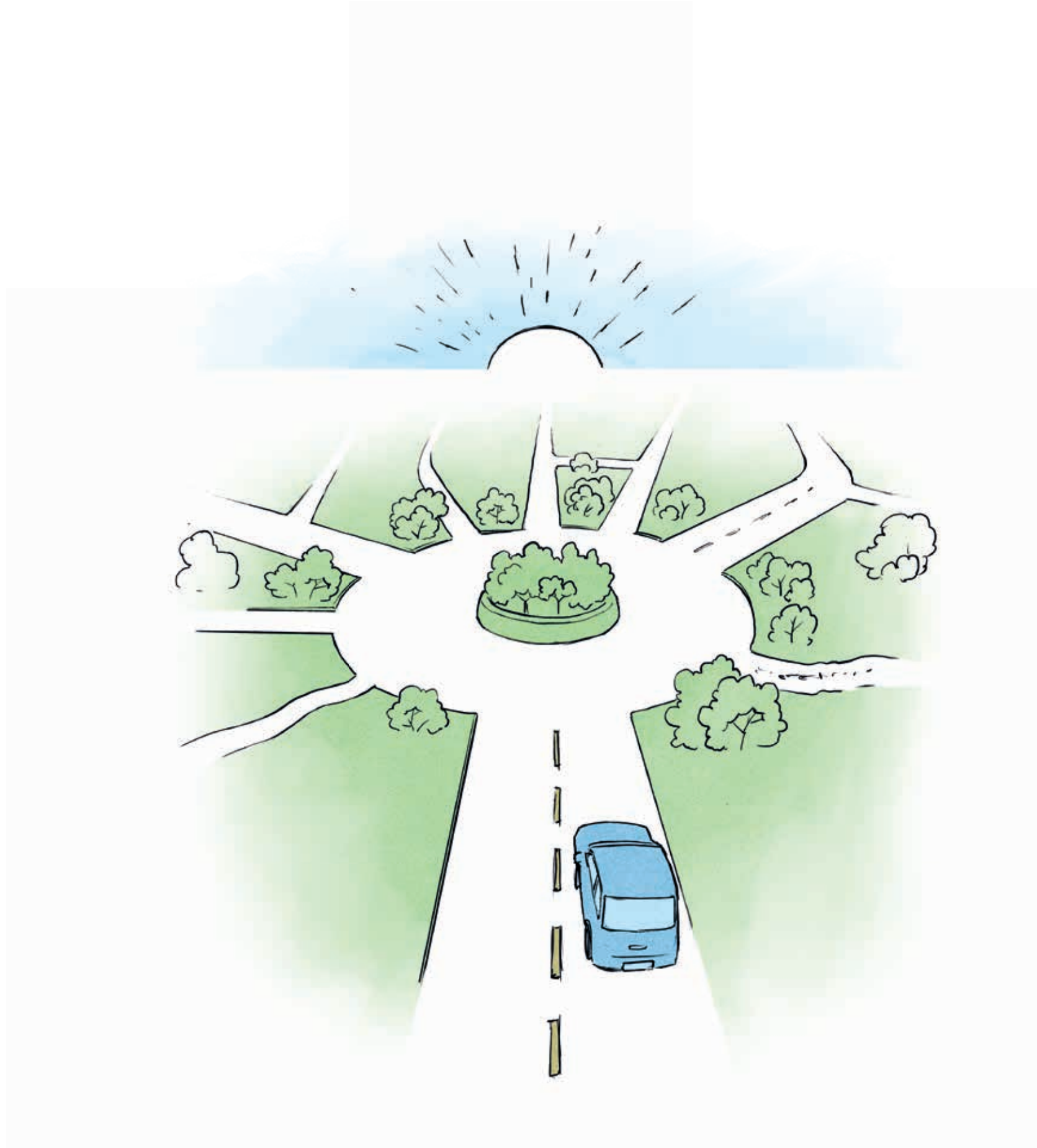
Hvis det er behov for veiledning?

- Tema for veiledning?
- Hvem veileder og når?
- Evt. gruppeveiledning?

Informere om tilbud til foreldre

- Forebyggende og behandlende tiltak i egen kommune (fastlege)
- Spesialisthelsetjenesten (DPS)
- Familievernet
- OBF

Veien videre

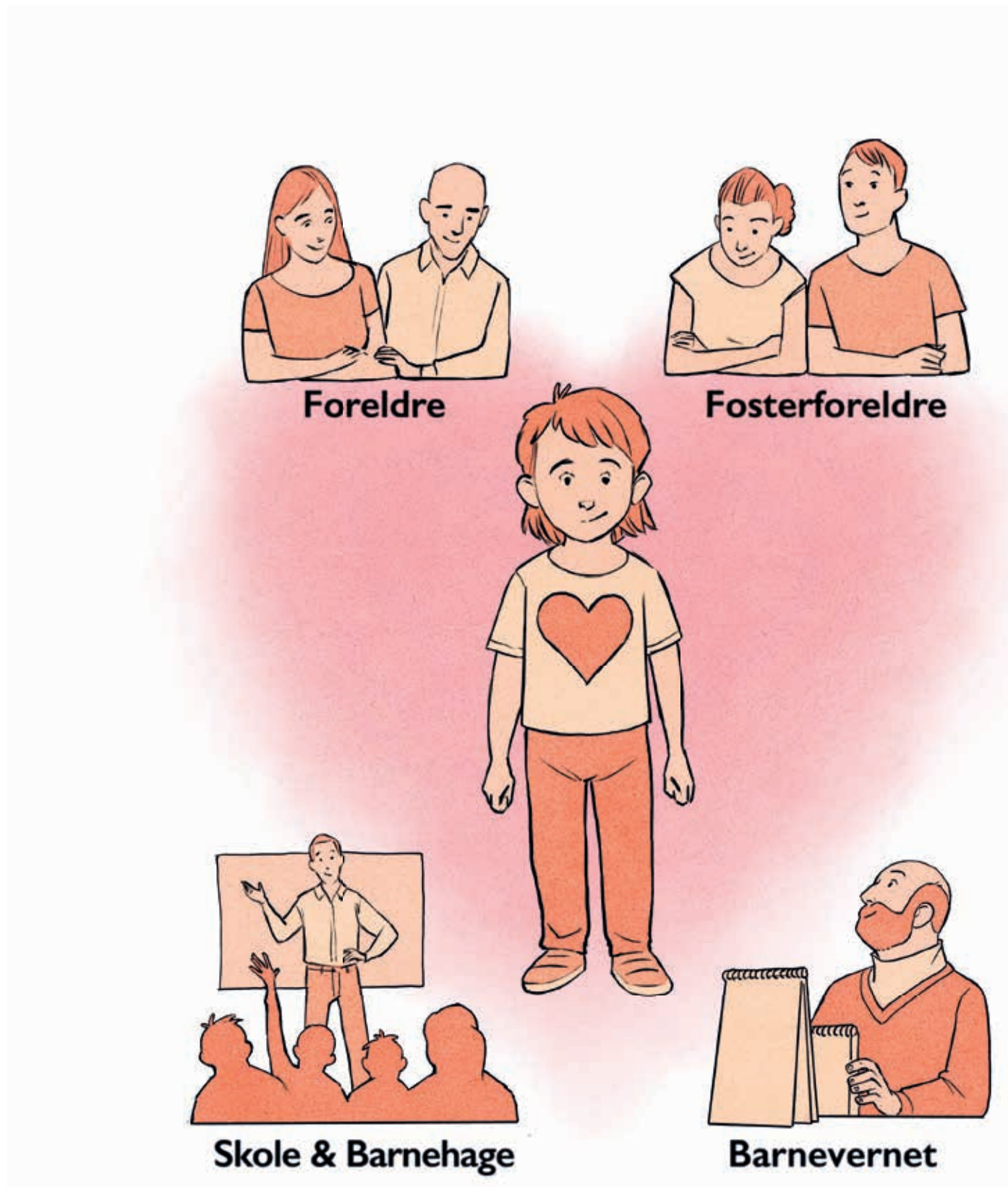
Hva skjer fremover?

Oppsummering

Oppsummering av samtalen

- Sjekk at det er en felles forståelse av det som sagt i dag. Gjengi kort hva som vil komme frem i dokumentasjonen.
- Hvordan opplevde dere samtalen?
- Gi en tilbakemelding til foreldrene med styrkefokus.
- Lag ny avtale om samarbeidet fremover.

Oppsummering

Denne kalenderen er utviklet av:

Prosjekt Fosterhjem - sammen

Haugesund

Utsira

Karmøy

Bokn

Sveio

Tysvær

Etne

Vindafjord

Sauda

Suldal

i samarbeid med

Læringsnettverket i Øvre Telemark

Fyresdal

Kviteseid

Nissedal

Seljord

Tokke

Vinje

Tinn

Notodden

Hjartdal

Midt-Telemark

Nome

Revidering i 2024 er gjort i samarbeid med

Prosjekt Omsorgspakken Trøndelag og Fosterhjemsnettverket i Trøndelag

Tegningene er laget av Stig Saxegaard

Foto: Shutterstock

Materiellets layout og illustrasjoner er inspirert av materiellet til Familieveiledningen i Grunnmodell for hjelpetiltak i barneverntjenesten. Det er benyttet samme illustratør.

Digital print/Layout:

 TELEMARK TRYKK